โครงการยกระดับ
สินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน
รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2564

จัดทำโดย กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ
กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

โครงการยกระดับ
สินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน
รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2564

คำนำ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ดำเนินงาน โครงการยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อนำองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการ OTOP SME วิสาหกิจรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และชุมชน ให้เกิดการขยายผลอย่างทั่วถึง เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม เสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งมีศักยภาพในการแข่งขัน สามารถพึ่งพาตนเองได้ และส่งเสริมให้สังคมมีการยกระดับมาตรฐานการครองชีพ และความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น โดยดำเนินงานและให้บริการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี การวินิจฉัยปัญหา ให้คำปรึกษา การวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์ในห้องปฏิบัติการ การให้ความรู้ ข้อมูลเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านกระบวนการผลิต มาตรฐานผลิตภัณฑ์ และการบริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ด้านการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป รวมทั้งการสร้างและเชื่อมโยงเครือข่ายให้เกิดกลไกความร่วมมือ เพื่อให้เกิดการนำเทคโนโลยีไปใช้ประโยชน์หรือต่อยอด ตลอดจนการสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีทักษะตลอดห่วงโซ่การผลิตสู่การตลาดอย่างยั่งยืน

กรมวิทยาศาสตร์บริการได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ทุกภาคส่วน ได้แก่ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนจังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้น จึงจัดทำหนังสือ รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปี 2564 โครงการยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการฯ คาดหวังให้เกิดประโยชน์ในการสร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ไปปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนายกระดับคุณภาพสินค้า ส่งเสริมคุณภาพชีวิตและเศรษฐกิจชุมชน และขอขอบคุณหน่วยงานภาครัฐ ผู้ประกอบการและชุมชนที่ได้มีส่วนร่วม ในการสนับสนุนให้โครงการฯ ประสบความสำเร็จด้วยดี

กองเทคโนโลยีชุมชน
กรมวิทยาศาสตร์บริการ
กันยายน 2564

สารบัญ

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ผลการดำเนินงาน	1 - 9
ผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม	10 - 32
ผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	33 - 44
ผลิตภัณฑ์ประเภทประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย	45 - 53
ผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	
• ผลิตภัณฑ์จักสาน	54 -59
ประเภทอื่น ๆ	
• การปรับปรุงคุณภาพน้ำเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนและอุปโภคบริโภคของชุมชน	60 - 66
• การส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์และพร้าวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	67 - 73
• โครงการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ	74 - 85
ภาคผนวก	
• ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP (http://otop.dss.th)	86 - 88
• ฐานข้อมูลการยื่นขอรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย (ปี 2553 – 2564)	89 - 95

ผลการดำเนินงาน ปี 2564

โครงการยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน

ผลการสนับสนุนและเสริมสร้างขีดความสามารถของผู้ประกอบการ OTOP SME วิสาหกิจรายย่อย วิสาหกิจชุมชน และชุมชน ด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีรายละเอียดดังนี้

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- 1. การดำเนินงานในพื้นที่ทุกภูมิภาค รวม 32 จังหวัด ดังนี้

- **1.1 ภาคเหนือ** จำนวน 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง พะเยา น่าน แพร่ และสุโขทัย

เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการและชุมชน อาทิ การยืดอายุการเก็บและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ปลาส้ม จังหวัดพะเยา, การพัฒนามาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์กาแฟราชาโกโก้แท้ว่า จังหวัดน่าน, การพัฒนากระบวนการผลิตผ้าทอด้วยสีธรรมชาติ จังหวัดลำปาง, การพัฒนาเครื่องกรองน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค จังหวัดแพร่, การพัฒนาผลิตภัณฑ์,จดแอกอออย่างเมือ จังหวัดลำปาง, การย้อมสีธรรมชาติและย้อมกันเพื่อรายในผลิตภัณฑ์จักสาน จังหวัดสุโขทัย

- **1.2 ภาคตะวันออก** จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง และสระแก้ว

เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการและชุมชน อาทิ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพรผลิตภัณฑ์ทำจุงผิว เพลลำผิวและลอกออยล์ และถุงกระดาษสมุนไพร) การนำวัสดุวัสดุไปกำจัดบำรุงเนื้อสัมผัสของเนื้อสัตว์ในผลิตภัณฑ์แหนมไก่ จังหวัดระยอง และสระแก้ว

● **1.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ หนองคาย บึงกาฬ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ ขอนแก่น ร้อยเอ็ด สกลนคร และนครราชสีมา

เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการและชุมชน อาทิ การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน จังหวัดกาฬสินธุ์ และหนองคาย, การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพร ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว เจลล้างมือแอลกอฮอล และลูกประคบสมุนไพร) จังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และนครราชสีมา, การพัฒนาเครื่องกรองน้ำสำหรับใช้ในการอุปโภคบริโภค จังหวัดบึงกาฬ และสกลนคร, การผลิตแป้งชุบทอดกรอบจากแป้งข้าวหอมมะลิ จังหวัดร้อยเอ็ด, การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์กล้วยอบกรอบไส้มะขามหวาน จังหวัดนครราชสีมา

9 จังหวัด
ตะวันออกเฉียงเหนือ
อ.รัตนวาปี จ.หนองคาย
หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน
อ.เมือง จ.บึงกาฬ
หลักสูตร การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP
อ.คำตากล้า จ.สกลนคร
หลักสูตร การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP
อ.ขุนหาญ, อ.ขุขันธ์, และ อ.ปรางค์กู่ จ.ศรีสะเกษ
หลักสูตร การบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ
อ.เมือง จ.ร้อยเอ็ด
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์
หลักสูตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพร ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว และเจลล้างมือแอลกอฮอล์ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร (ลูกประคบสมุนไพร)
อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์
หลักสูตร การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน
อ.เมือง, อ.แคนดง, อ.หนองกี่, อ.กระสัง และ อ.ประโคนชัย จ.บุรีรัมย์
หลักสูตร การบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ
อ.เมือง จ.นครราชสีมา
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.เมือง และ อ.ชนบท จ.ขอนแก่น
หลักสูตร การบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ

- **1.4 ภาคกลาง** จำนวน 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุพรรณบุรี สมุทรสงคราม กรุงเทพฯ นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และกาญจนบุรี

เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการและชุมชน อาทิ การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าว จังหวัดสุพรรณบุรี การเร่งกระบวนการดองไข่เค็มด้วยวิธีซูสวีด (Sous-vide) การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำขิงผสมน้ำผึ้งมะนาว จังหวัดกรุงเทพฯ การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์เห็ดทอดปรุงรส น้ำพริกกุ้งเสียบ เครื่องแกงส้ม จังหวัดนนทบุรี การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพร ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว เจลล้างมือแอลกอฮอล์ และลูกประคบสมุนไพร) จังหวัดกรุงเทพฯ ปทุมธานี การบำบัดน้ำเสียจากแปรรูปมะพร้าวขาว จังหวัดสมุทรสงคราม

7 จังหวัด
ภาคกลาง
อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.อู่ทอง จ.สุพรรณบุรี
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.เมือง จ.สมุทรปราการ
หลักสูตร เทคโนโลยีการทำเจลแอลกอฮอล์ล้างมือและสเปรย์แอลกอฮอล์
เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร
หลักสูตร เทคโนโลยีการทำเจลแอลกอฮอล์ล้างมือและสเปรย์แอลกอฮอล์
อ.ไทรน้อย จ.นนทบุรี
ให้คำปรึกษาเชิงลึกด้านการพัฒนาอาหารแปรรูป
อ.เมือง, อ.อัมพวา และ อ.บางคนที จ.สมุทรสงคราม
หลักสูตร การบำบัดน้ำเสียจากแปรรูปมะพร้าวขาว

- **1.5 ภาคใต้** จำนวน 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา พัทลุง ตรัง ยะลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และชุมพร

เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่ผู้ประกอบการและชุมชน อาทิ การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโดยใช้ศาสตร์การปรุงอาหารแนวใหม่ Molecular astronomy จังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงา การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์กล้วยน้ำว้าแปรรูป เช่น ข้าวเกรียบกล้วย เฟรนช์ฟรายส์กล้วย แยมกล้วย จังหวัดภูเก็ต พังงา นครศรีธรรมราช และชุมพร การยืดอายุและพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำพริกไตปลาแห้ง เครื่องแกงส้ม เครื่องแกงกะทิ เครื่องแกงเผ็ด จังหวัดพัทลุง พังงา และยะลา การมัดย้อมสีธรรมชาติและการเขียนลายเส้นบาติก จังหวัดกระบี่ การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพร และผลิตภัณฑ์บำรุงผิว) จังหวัดตรัง และสุราษฎร์ธานี

- 2. **ผู้เข้ารับการถ่ายทอดความรู้และเรียนรู้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรม/ฝึกอบรม/แหล่งเรียนรู้ ตลอดจนการเข้าถึงสื่อในรูปแบบ Lifelong Learning จำนวน 1,022 คน** (ค่าเป้าหมาย จำนวน 1,000 คน) แบ่งเป็นหลักสูตรด้าน
  - 2.1 ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 143 คน
  - 2.2 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 317 คน
  - 2.3 ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 141 คน
  - 2.4 ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับและของที่ระลึก จำนวน 60 คน
  - 2.5 อื่นๆ (การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP การบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ การบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปผลพวิชาชาว) จำนวน 361 คน

- 3. ผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนา จำนวน 80 ผลิตภัณฑ์ (ค่าเป้าหมาย จำนวน 80 ผลิตภัณฑ์) แบ่งเป็นประเภทผลิตภัณฑ์
  - 3.1 ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 34 ผลิตภัณฑ์
  - 3.2 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 18 ผลิตภัณฑ์
  - 3.3 ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 19 ผลิตภัณฑ์
  - 3.4 ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับและของที่ระลึก จำนวน 9 ผลิตภัณฑ์

- 4. ชุมชน/ท้องถิ่นที่ การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) เข้าไปช่วยพัฒนา จำนวน 12 ชุมชน แบ่งเป็นชุมชน
  - 3.1 ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 7 ชุมชน
  - 3.2 ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 1 ชุมชน
  - 3.3 ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับและของที่ระลึก จำนวน 2 ชุมชน
  - 3.4 การบริบปรุงคุณภาพน้ำดื่ม จำนวน 2 ชุมชน

ชุมชน/ท้องถิ่น ที่ อววน. เข้าไปช่วยพัฒนา

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- มูลค่าผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จำนวน 34,148 ล้านบาท แบ่งเป็นผู้ประกอบการประเภท
  - ผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่ม จำนวน 7,600 ล้านบาท
  - ผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน 10,900 ล้านบาท
  - ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน 0.070 ล้านบาท
  - ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก จำนวน 12,522 ล้านบาท
  - ประเภทอื่นๆ (การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP การบำบัดน้ำเสียจากแปรรูปมะพร้าวขาว) จำนวน 3,056 ล้านบาท

อาหารและเครื่องดื่ม

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

บทนำ

การผลิตสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ประเภทอาหารและเครื่องดื่ม เป็นการนำวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่นมาผ่านกระบวนการแปรรูป โดยอาศัยภูมิปัญญาของคนในชุมชนมาพัฒนาเป็นสินค้าที่มีเอกลักษณ์และเป็นที่ต้องการของตลาด ซึ่งผู้ประกอบการที่ผลิตสินค้าจำเป็นต้องได้รับยกระดับมาตรฐานการผลิตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ตามที่กฎหมายกำหนด และสามารถขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชน (มอช.) เพื่อยกระดับคุณภาพของสินค้าชุมชน ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน รวมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดทั้งในและต่างประเทศ

ในปีงบประมาณ 2564 กลุ่มวิจัยและพัฒนาอาหารแปรรูป กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ได้รวมจัดทำโครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค โดยเจ้าหน้าที่ วศ. ได้ดำเนินกิจกรรมทั้งการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดเกิด และพระยา เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบการนำองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการผลิต การลงพื้นที่ให้คำปรึกษา และให้คำปรึกษาผ่านทางโทรศัพท์และช่องทางออนไลน์ เนื่องจากเกิดสถานการณ์ไวรัสโคโรนา (COVID-19) แก่ผู้ประกอบการในจังหวัดหนองบัวลำภู สุโขทัย รัตนโกสินทร์ สระแก้ว นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สุพรรณบุรี ระยอง กาญจนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และยะลา วศ. ได้นำปัญหาและความต้องการของผู้ประกอบการมาเป็นโจทย์ในการวิจัยและพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นปฏิบัติการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และการยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ตลอดจนได้ให้คำแนะนำในการปรับปรุงกระบวนการผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (GMP) และการวิเคราะห์อันตรายและจุดวิกฤตที่ต้องควบคุมในกระบวนการผลิต (HACCP) เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค รวมทั้งการวิเคราะห์คุณภาพผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคและมีคุณภาพสอดคล้องตามมาตรฐานกำหนด

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ประเภทอาหารและเครื่องดื่มให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานและเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
24 – 27 พฤศจิกายน 2563	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านสันเวียงใหม่	- ปลาส้ม - ปลาส้มชิ้น - แหนมปลา	ตำบลบ้านสาง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
	ห้างหุ้นส่วนจำกัดปลาส้มไร้ก้าง แม่ทองปลน	- ปลาส้มตัว - ปลาส้มไร้ก้าง - ปลาส้มพร้อมบริโภค - ผงโรยข้าวจากปลาส้ม	ตำบลดุน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปไพล์สมเคี่ยง	- ผลิตภัณฑ์ทาแผ่ - น้ำมันเบอร์รี่	**ตำบลชุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน**
	วิสาหกิจชุมชนพืชผักผลไม้อบแห้ง	- ผลิตภัณฑ์ผักและผลไม้อบแห้ง	**ตำบลผาตอ อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน**
	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสาหร่ายน้ำจืดครบวงจรบ้านหนองบัว	- สาหร่ายไก่อบแห้ง	**ตำบลป่าคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน**

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านสันเวียงใหม่ ตำบลบ้านสาง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ระหว่างวันที่ 24 – 27 พฤศจิกายน 2563

ห้างหุ้นส่วนจำกัดปลาสัมไร้ก้างแม่ทองปอน ตำบลตุน อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ระหว่างวันที่ 24 – 27 พฤศจิกายน 2563

วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปใหล้ๆสะเกี้ยง **ตำบลชุนน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน**
ระหว่างวันที่ 24 – 27 พฤศจิกายน 2563

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปสาหร่ายน้ำจืดครบวงจรบ้านหนองบัว **ตำบลปาคา อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน**
ระหว่างวันที่ 24 – 27 พฤศจิกายน 2563

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/อบรมออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	24 - 25 พฤศจิกายน 2563	หลักสูตร "การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโดยใช้ศาสตร์การปรุงอาหารแนวใหม่ : Molecular Gastronomy"	ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต	35
2	25 -26 มีนาคม 2564	หลักสูตร "เทคโนโลยีการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (ประเภทปลาส้มและการแปรรูปปลา)"	ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านล้นเรียงใหม่ ตำบลบ้านส่าง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา	31

จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "การพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารโดยใช้ศาสตร์การปรุงอาหารแนวใหม่ : Molecular Gastronomy" ระหว่างวันที่ 24 - 25 พฤศจิกายน 2563
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ตำบลรัษฎา อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต

จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร "เทคโนโลยีการยืดอายุการเก็บผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (ประเภทปลาส้มและการแปรรูปปลา)" ระหว่างวันที่ 25 -26 มีนาคม 2564
ณ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปปลาบ้านสันเวียงใหม่ ตำบลบ้างสาง อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
2 ตุลาคม 2563	คุณรชต วามะกันต์ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกงกึ่งสำเร็จรูป	- ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาเครื่องแกงกึ่งสำเร็จรูป	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
8 ตุลาคม 2563	คุณธัญญ์ฉัตร ลมกาหลง	- เครื่องแกงน้ำยาขนมจีน	- ต้องการวิธีการฆ่าเชื้อในภาชนะบรรจุปิด	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	เชตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	ที่งสำเร็จรูป	สนัก และการอบแห้ง เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาเครื่องแกงน้ำยาขนมจีน ที่งสำเร็จรูป	เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
21 และ 30 ตุลาคม 2563	คุณพิมนา เสาหชัย เชตจตุจักร กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำพริกกะปิคั่ว	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำพริก	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
			ต้องการศึกษากระบวนการผลิตและเทคนิคการฆ่าเชื้อในผลิตภัณฑ์กะปิคั่ว เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์	- ให้คำปรึกษากระบวนการผลิตและเทคนิคการฆ่าเชื้อเพื่อช่วยยืดอายุการเก็บในผลิตภัณฑ์
22 ตุลาคม 2563	คุณอรอาจ เพ็งเอี่ยม หุมชนเกษตรกร	- ไข่ขาวผง	ต้องการทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ไข่ขาวผงที่ผ่านการทำ	- ให้คำปรึกษาเรื่องทดสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์ไข่ขาวผงและการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	ก้าวหน้าศูนย์ฟื้นฟูเกษตรกร จังหวัดสุโขทัย (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)		แห้งโดยเครื่องทำแห้งแบบพ่นฝอย (Spray Drying) และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสม - ต้องการแนวทางการต่อยอดผลิตภัณฑ์ไข่ขาวผง มาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์อาหารและส่วนประกอบต่างๆ	เหมาะสม - ให้คำปรึกษาเรื่องแนวทางการต่อยอดผลิตภัณฑ์ไข่ขาวผงที่เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด
26 ตุลาคม 2563	คุณวัฒนา เสมอใจ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำผึ้งผสมมะนาวเข้มข้น	- ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งมะนาวผสมกระเทียมเพื่อสุขภาพ	- ให้คำปรึกษาเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำผึ้งมะนาวผสมกระเทียมเพื่อสุขภาพ โดยแนะนำสูตรส่วนผสม และกระบวนการผลิตที่เหมาะสม
30 ตุลาคม 2563	นายสมพงศ์ ไพราม 53 แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กทม.	- ครีมเทียมมะพร้าว	- ต้องการทดลองพัฒนาผลิตภัณฑ์ครีมเทียมมะพร้าวโดยเครื่องทำแห้งแบบพ่นฝอย	- ให้คำปรึกษาเรื่องส่วนประกอบสารอิมัลซีไฟเออร์ต่างๆ ที่ใช้ในสูตรและสภาวะการทำแห้งที่เหมาะสม
5 พฤศจิกายน 2563	บ้านสุดาเครื่องแกง อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกง	- ต้องการข้อมูลเรื่องการจัดทำฉลากโภชนาการ	- ให้คำปรึกษา เรื่อง การแสดงข้อมูลและรายละเอียดบนฉลากโภชนาการ
9 พฤศจิกายน 2563 และ 23	บริษัท 168 โกลเต้นส์ ฟรุ๊ตส์ อิมพอร์ต เอ็กซ์พอร์ต จำกัด อำเภอศลองหลวง จังหวัด	- ผลิตภัณฑ์น้ำบัวหิมะพร้อมดื่ม	- ต้องการพัฒนากระบวนการผลิตเครื่องดื่มบัวหิมะ	- ให้คำปรึกษาแนวทางการผลิตเครื่องดื่มบัวหิมะโดยการฆ่าเชื้อด้วยความร้อยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบเพื่อเป็นแนวทางในการผลิตในระดับ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
กุมภาพันธ์ 2564	ปทุมธานี			อุตสาหกรรม
13 พฤศจิกายน 2563 และ 23 ธันวาคม 2563	วิสาหกิจชุมชนผลิตภัณฑ์แปรรูปไทลิ้วสะเกี้ยง (คุณอภิวิชญ์ ประสาร) (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- ผลิตภัณฑ์กาแฟ - น้ำมัลเบอร์รี่	- ต้องการปรับปรุงสถานที่ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) เพื่อเตรียมยื่นขออนุญาตสถานที่ผลิต - ต้องการวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์กาแฟเพื่อใช้เป็นข้อมูลการประกอบการยื่นขอเลขสารบบอาหาร	- ให้คำปรึกษา เรื่อง แนวทางการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลัก GMP - ให้คำปรึกษาการเตรียมตัวอย่างเพื่อวิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์กาแฟ และวิเคราะห์คุณภาพกาแฟตามมาตรฐานกำหนดเพื่อใช้ประกอบการยื่นขอเลขสารบบอาหาร
16 พฤศจิกายน 2563	บริษัท ซองเตอร์ ไทยออร์กานิคฟูด จำกัด อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี	- ธัญพืชชนิดแท่ง	- พบปัญหาการแตกหักของชิ้นผลิตภัณฑ์ธัญพืชชนิดแท่งในกระบวนการขึ้นรูป เนื่องจากความไม่สม่ำเสมอของการรีด ทำให้ส่วนที่บางกว่าเกิดการแตกหักได้ง่าย และไม่สามารถนำมาผ่านกระบวนการอีกครั้งได้	- ได้ร่วมประชุมหารือแนวทางการแก้ปัญหาและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ประกอบการเพื่อควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ระหว่างกระบวนการผลิตให้เกิดการแตกหักน้อยที่สุดและสามารถนำชิ้นส่วนที่แตกหักมาใช้พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อเพิ่มมูลค่าแทนการจำหน่ายในราคาถูก
	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ทุ่งทองยั่งยืน / อำเภออู่ทอง / จังหวัดสุพรรณบุรี	- ข้าวกล้องงอก กข. 43 - ข้าวไรซ์เบอรี่	- ต้องการขออนุญาตสถานที่ผลิตอาหาร และต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปจากผลผลิต	- ให้คำปรึกษาในการปรับปรุงสถานที่ผลิตให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ดีในการผลิตอาหาร (GMP) และสำรวจรายการเครื่องมือที่มี

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
			ทางการเกษตรในพื้นที่มีข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ซึ่งปัจจุบันจำหน่ายเป็นวัตถุดิบโดยไม่ได้แปรรูป แต่ต้นทุนในการผลิตเกษตรอินทรีย์ค่อนข้างสูง จึงต้องการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อเพิ่มมูลค่า	อยู่ในสถานที่ผลิตของผู้ประกอบการ และการจัดวางเครื่องมือให้เหมาะสมตามสายการผลิต รวมทั้งให้คำปรึกษาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบในพื้นที่ตามความต้องการของตลาด
17 พฤศจิกายน 2563	นายสุชูรี ตั้งเจตนาธรรม 984 แขวงหัวลำโพง เขตบางรุมเพียน กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำผักผลไม้ผงชงดื่ม	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำผักผลไม้ผงชงดื่มเพื่อนำไปใช้ทดลองผลิตเพื่อสร้างรายได้	- ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะสูตรและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์น้ำผักผลไม้ผงชงดื่มเพื่อนำไปทดลองผลิต
25 พฤศจิกายน 2563	นางนงนภัส แสนบุญเพ็ง 169/2 ตำบลองเมือง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- กล้วยไส้มะขาม	พบปัญหากล้วยไส้มะขามมีความชื้นสูง เก็บรักษาได้น้อยวัน	ให้คำปรึกษาและศึกษาเทคนิคการทำแห้งที่เหมาะสมโดยใช้ตู้อบลมร้อน ทดสอบปริมาณความชื้น และทดสอบการยอมรับทางประสาทสัมผัสใน ห้องปฏิบัติการ
27 พฤศจิกายน 2563	นายพงษ์ วรุฑธร 62 หมู่ 1 อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ	- ขอหอยนางรม	ต้องการสูตรและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ขอหอยนางรม	ให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลสูตรและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ขอหอยนางรม เพื่อนำไปทดลองผลิต
1 ธันวาคม 2563	คุณสุธรรษา จินะธรรม เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร	- น้ำพริกหนุ่ม - น้ำพริกอ่อง	ต้องการการผลิตอยู่ผลิตภัณฑ์น้ำพริกหนุ่มและน้ำพริกอ่อง	ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเอธรัลดิส เหล็กกระป๋องนม

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	(ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)			อาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
8 ธันวาคม 2563	คุณธนาภา บ่อทรัพย์ อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกงป่า	- ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกงป่า และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
16 ธันวาคม 2563	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตร สวนคุณประยูร (สวนคุณประยูร) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง	- ผลไม้สด - ผลไม้แปรรูป และการจัดบุฟเฟต์ผลไม้ (ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร)	- ต้องการศึกษาข้อมูลด้านการจัดการเรื่องการขนส่งสินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย	- ให้คำปรึกษาเรื่องการขนส่งสินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย รวมถึงการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ
16	วิสาหกิจชุมชน	- ผลไม้สด	- ต้องการคำปรึกษา	- ให้คำปรึกษาด้านการล้างทำ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
อังคาร 2563	ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และโฮมสเตย์ (ส่วนคุณครูบุญ) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	(ทุเรียน) - ผลไม้แปรรูป และการจัด บุฟเฟ่ ผลไม้(ธุรกิจ ท่องเที่ยว เชิงเกษตร)	ด้านการบริหาร จัดการวัตถุดิบ เช่น การเตรียมและการทำความสะอาด ก่อน จัดส่งและจำหน่าย สินค้า	ความสะอาดผลไม้ตลอดจน ระบบโรงโซน ซึ่งผู้ประกอบการมีเครื่องผลิตไอโซนพร้อมใช้งานอยู่แล้ว โดยแนะนำหลักการทำงาน วิธีการ และขั้นตอนการใช้งานของเครื่องผลิตไอโซน เพื่อให้เกิดการใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
			ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ	ให้คำปรึกษาด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เป็นการประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร โดยใช้การดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ควบคุมการผลิตให้อาหารปลอดภัยต่อผู้บริโภคมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟ่ต์ผลไม้)
17 ธันวาคม 2563	วิสาหกิจชุมชน แม่บ้านเกษตรกร บ้านแลงพัฒนา (ส่วนผู้ใหญ่สมควร) อำเภอเมือง	- ผลไม้สด (ทุเรียน) - ผลไม้แปรรูป และการจัด บุฟเฟ่	ต้องการคำปรึกษา ด้านการบริหาร จัดการวัตถุดิบตั้งแต่ หลังเก็บเกี่ยว ผลผลิต เช่น มังคุด	ให้คำปรึกษาเรื่องการคัดแยกแบ่งกลุ่มผลผลิตตามคุณลักษณะของผู้ประกอบการกำหนด ได้แก่ สายพันธุ์ ขนาด ระดับ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	จังหวัดระยอง	ผลไม้ (ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร)	เงาะ ทุเรียน ตลอดจนถึงการขนส่งและวางจำหน่าย - ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะ	ความสุก และทำป้ายชี้บ่งแสดง lot การเก็บผลผลิตเพื่อวางแผนเตรียมส่งขายและจำหน่าย ช่วยลดและป้องกันความสับสน รวมทั้งสามารถสอบย้อนกลับได้เมื่อพบปัญหาสามารถหาสาเหตุที่เกิดขึ้นและดำเนินการแก้ไขได้ - ให้คำปรึกษาด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มากมาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะเพื่อประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร ด้วยการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ในการควบคุมการผลิตให้อาหารปลอดภัยต่อผู้บริโภคมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟต์ผลไม้)
17 ธันวาคม 2563	สวนยายตา เจ๊บุญชื่น อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	- ผลไม้สดและการจัดบุฟเฟต์ผลไม้ (ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร)	- ต้องการข้อมูลด้านการจัดการเรื่องการขนส่งสินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย - ต้องการอุปกรณ์ในการตรวจวัดค่าความสุกของผลไม้ก่อน	- ให้คำปรึกษาเรื่องการขนส่งสินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย - ประสานและส่งข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
			การเก็บเกี่ยว ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะ	ดำเนินการสอ - ให้คำปรึกษาด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร ด้วยการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ในการควบคุมการผลิตให้อาหารปลอดภัยต่อผู้บริโภคมาท้องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟ่ต์ผลไม้)
17 ธันวาคม 2563	สวนแร่โร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง	- ผลไม้สด (ทุเรียน) และการจัดบุฟเฟ่ต์ผลไม้ (ทุกฤดูท่องเที่ยวเชิงเกษตร)	ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะ	- ให้คำปรึกษาด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร ด้วยการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ในการควบคุมการผลิต ให้อาหารปลอดภัย ต่อผู้บริโภคมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟ่ต์ผลไม้)
18	สวนประสมทรัพย์	- ผลไม้สด	ต้องการข้อมูลด้าน	- ให้คำปรึกษาเรื่องการขนส่ง

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
อังคาร 2563	อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง	(ทุเรียน) และการจัดบุฟเฟต์ผลไม้ (ธุรกิจท่องเที่ยวเชิงเกษตร)	การจัดการเรื่องการขนส่งสินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหาร ให้ถูกสุขลักษณะ	สินค้า (ผลไม้สด) เพื่อป้องกันสินค้าเสียหาย ให้คำปรึกษาด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร ด้วยการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ในการควบคุมการผลิตให้อาหารปลอดภัยต่อผู้บริโภคมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟต์ผลไม้)
18 อังคาร 2563	สวนสละโม อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง	- บุฟเฟต์ผลไม้	ต้องการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก (Mass Catering) มาเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ	ให้คำปรึกษา ด้านการนำระบบมาตรฐานสากลเกี่ยวกับสุขลักษณะที่ดีของครัวผลิตอาหารสำหรับคนหมู่มาก มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้ในการผลิตและบริการอาหารให้ถูกสุขลักษณะ เพื่อประกันคุณภาพและเพิ่มคุณค่าในการบริการด้านอาหาร ด้วยการดำเนินการเชิงวิทยาศาสตร์ในการควบคุมการผลิตให้อาหาร

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
				ปลอดภัยต่อผู้บริโภคมาท่องเที่ยวเชิงเกษตร (บุฟเฟต์ผลไม้)
26 ธันวาคม 2563	คุณบูรณิจฉ์ ปาตัน อำเภอท่าศาลา นครศรีธรรมราช (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกงส้ม	- ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์เครื่องแกงส้ม และการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
6 มกราคม 2564	นายบรรลุ เทพเจริญ อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำพริก	- ต้องการศึกษาข้อมูลการกล่าวอ้างบนฉลากสำหรับผลิตภัณฑ์สุขภาพ แนวทางและขั้นตอนการยื่นหลักฐานขอระบุข้อความการกล่าวอ้างทางสุขภาพบนฉลากของผลิตภัณฑ์	- ให้ข้อมูลและแนวทางการยื่นขอระบุข้อความการกล่าวอ้างทางสุขภาพบนฉลากของผลิตภัณฑ์สุขภาพ
8 มกราคม 2564	นายอาชีพ ชูอภินันท์ 54/1เขตสายไหม จ.กทม. (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องดื่มน้ำหัวปลี	- ต้องการข้อมูลการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องดื่มน้ำหัวปลีและกระบวนการผลิตที่สามารถยืดอายุการเก็บรักษาได้นาน	- ให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลผลการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำหัวปลีและกระบวนการฆ่าเชื้อด้วยความร้อนที่เหมาะสมเพื่อยืดอายุการเก็บรักษา
19	คุณทัศนีย์	- น้ำพริกกุ้ง	- ต้องการการยืดอายุ	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยี

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
มกราคม 2564	พงษ์วัฒนาสุข เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	แห้ง	การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ น้ำพริกกุ้งแห้ง และการวิเคราะห์ทดสอบทางด้านกายภาพ ประสาทสัมผัส และด้านเชื้อจุลินทรีย์ - การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	การยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน - ให้คำปรึกษาเรื่องการเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์
19 มกราคม 2564	คุณรพีพร ศิลาน้อย อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- กล้วยแปรรูป	- ต้องการศึกษากรรมวิธีการผลิตกล้วยฉาบคีโต เพื่อคงสภาพของแป้งที่ทนต่อการย่อย (Resistant Strach) และการปรุงรสชาติกล้วยฉาบคีโต	- ให้คำปรึกษาแนะนำเรื่องกรรมวิธีการผลิตโดยไม่ใช้ความร้อนสูงในการแปรรูป แต่จะใช้วิธีการตากหรืออบด้วยอุณหภูมิต่ำแล้วเคลือบด้วยเนย หรือช็อกโกแลต เพื่อให้กล้วยดิบมีคุณสมบัติของแป้งที่ทนต่อการย่อย
20 มกราคม 2564	คุณฤทัย ทองประดิษฐ์ เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- ไส้กรอก	- ต้องการเทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ไส้กรอกจากโปรตีนพืช (Plant based)	- ให้คำปรึกษาเรื่องกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ไส้กรอกจากพืช และการเลือกใช้ไฟเบอร์จากผลไม้มาช่วยปรับปรุงเนื้อสัมผัสให้มีความนุ่มและยืดหยุ่น
26 มกราคม 2564	นางสาวจินดนา กมลเลิศ 76/1 หมู่ 5 ท่าเกษม	- มะนาวแปรรูป	- ต้องการสูตรและกระบวนการแปรรูปมะนาวเพื่อเพิ่มมูลค่าวัตถุดิบมะนาวที่มีอยู่	- ให้คำปรึกษาและจัดส่งสูตรและกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์มะนาวแปรรูป เพื่อนำไปทดลองผลิต

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)		มากในพื้นที่	
29 มกราคม 2564	นายวังสรรค์ ยิ่งกำแหง หมู่ 3 หนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- แป้งขนมอบทอดกรอบ	ต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์แป้งขนมอบทอดกรอบจากแป้งข้าวหอมมะลิ 105 สูตรประจากลูเตน (gluten- free) เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้บริโภคที่แพ้กลูเตน	- พัฒนาสูตรแป้งขนมอบทอดกรอบจากวัตถุดิบเป็นข้าวหอมมะลิ 105 ของผู้ประกอบในห้องปฏิบัติการ และวิเคราะห์เปรียบเทียบกลูเตนเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์แป้งขนมอบทอดกรอบที่ปราศจากกลูเตน
2 กุมภาพันธ์ 2564	คุณณัฐวัฒ บัวรุง อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำพริก	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาผลิตภัณฑ์น้ำพริก	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเยตร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity ; a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
3 กุมภาพันธ์ 2564	นายวัชรชัย แสงจันทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกง	ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาเครื่องแกง	ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเยตร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ / ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
				แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
5 กุมภาพันธ์ 2564	นายอาชวิศร์ เพชรช่วย เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เครื่องแกง	- ต้องการยืดอายุการเก็บรักษาเครื่องแกง	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
16 กุมภาพันธ์ 2564	คุณอาภรณ์ เพชรมาก เขตบางแค กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- น้ำพริก/เครื่องแกง	- ต้องการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริกและเครื่องแกง	- ให้คำปรึกษาเรื่องเทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์น้ำพริก/เครื่องแกงโดยใช้เทคโนโลยีเฮอร์เดิล (หลักการถนอมอาหารแบบผสมผสาน) ด้วยวิธีการจัดการวัตถุดิบ เช่น การคัดเลือก การล้างทำความสะอาด การลดค่าวอเตอร์แอคติวิตี้ (water activity : a_w) การปรับกรด ร่วมกับการฆ่าเชื้อด้วยความร้อน
19 กุมภาพันธ์ 2564	คุณวิภา ตติยะฤทธิ์ เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร (ให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์)	- เห็ดดองปรุงรส	- ต้องการแนวทางและขั้นตอนการผลิตเห็ดนางฟ้าดองปรุงรส เพื่อยืดอายุการเก็บรักษาได้นานขึ้น	- ให้คำปรึกษาเรื่อง เทคโนโลยีการยืดอายุผลิตภัณฑ์เห็ดดองปรุงรสในภาชนะบรรจุที่ปิดสนิท

ภาพผลพื้นที่บริษัทของเครือไทยออร์กานิคพูด อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

ภาพผลพื้นที่วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์พุงทองยั่งยืน อำเภออู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
ในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2563

ภาพกิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์กล้วยไส้มะขาม อำเภอยอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
ในวันที่ 25 พฤศจิกายน 2563

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรสวนคุณประยูร (สวนคุณประยูร) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ในวันที่ 16 ธันวาคม 2563

วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรและโฮมสเตย์ (สวนคุณตุ้มคุณตู่) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ในวันที่ 16 ธันวาคม 2563

วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรบ้านแลงพัฒนา (สวนผู้ใหญ่สมควร) อำเภอเมือง จังหวัดระยอง
ในวันที่ 17 ธันวาคม 2563

สวนยายดา เจ๊ญญิน อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในวันที่ 17 ธันวาคม 2563

สวนเรไร อำเภอเมือง จังหวัดระยอง ในวันที่ 17 ธันวาคม 2563

สวนประสมทรัพย์ อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ในวันที่ 18 ธันวาคม 2563

ภาพกิจกรรมการการพัฒนาผลิตภัณฑ์แป้งชุบทอดกรอบ อำเภออเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ในวันที่ 29 มกราคม 2564

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวิสาหกิจระยองเพื่อยกระดับสินค้า OTOP
ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่อุทกภัย (SROTOP)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
17 จังหวัด ได้แก่ พะเยา น่าน สุโขทัย ชัยนาท สระแก้ว นครราชสีมา กรุงเทพ สมุทรปราการ นนทบุรี สุพรรณบุรี ระยอง กาญจนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตรัง และ ยะลา	125	143	20	25

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

เนื่องจากเกิดการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของทุกคนในสังคม รวมทั้งวิธีการทำงาน ทำให้คณะทำงานโครงการต้องปรับแผนการดำเนินงานผ่านช่องทางไทรศัพท์และช่องทางออนไลน์มากขึ้น เพราะไม่สามารถลงพื้นที่ได้เหมือนสถานการณ์ปกติ

ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการที่ต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีและคำปรึกษาเชิงลึกส่วนใหญ่ ต้องการให้ วศ. ลงพื้นที่นอกเหนือจากติดต่อผ่านโทรศัพท์และช่องทางออนไลน์ ซึ่งหากสถานการณ์กลับสู่สภาวะปกติสามารถลงพื้นที่ได้ จะส่งผลให้การแก้ไขปัญหาและยกระดับคุณภาพสินค้าประเภทอาหารและเครื่องดื่มมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
ที่ไม่ใช่อาหาร

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

บทนำ

สมุนไพรนับเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่อยู่คู่ภูมิปัญญาไทยมาอย่างยาวนาน และมีศักยภาพในการต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ในระดับอุตสาหกรรมได้หลากหลายชนิด ได้แก่ อุตสาหกรรมยาสมุนไพร เครื่องสำอางสมุนไพรอาหารและเครื่องดื่มสมุนไพร และอาหารเสริมสมุนไพร กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ คาดว่าในปี 2563 ผลิตภัณฑ์สมุนไพรเสริมอาหารและการรักษาด้วยสมุนไพรในตลาดโลกมีมูลค่าเพิ่มเป็น 1.15 แสนล้านหรือคิดเป็นเงินสกุลเงินไทย ประมาณ 83,000 ล้านหรือคิดเป็นเงินสกุลเงินไทย ประมาณ 3,735 ล้านบาท ในขณะที่ในปี 2562 มีมูลค่าอยู่ที่ 1.15 แสนล้านหรือคิดเป็นเงินสกุลเงินไทย ประมาณ 5,175 ล้านบาท ในขณะที่ในปี 2563 มีมูลค่าอยู่ที่ 1.15 แสนล้านหรือคิดเป็นเงินสกุลเงินไทย ประมาณ 5,175 ล้านบาท (จากการสำรวจตลาดปี 2560) เนื่องจากผู้บริโภคมีแนวโน้มในการดูแลสุขภาพและความงามเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ส่งผลให้ผู้บริโภคทั่วโลกมีความต้องการสมุนไพรเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้น การส่งออกสมุนไพรของไทยในแต่ละปีจึงมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามสถานการณ์ต่างๆ ดังกล่าว กลุ่มสินค้าสมุนไพรที่มีศักยภาพมากในตลาด ได้แก่ กลุ่มอาหาร เครื่องสำอาง เครื่องดื่มสุขภาพ และสารสกัด ซึ่งมีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10 ในทุกปี โดยมีปัจจัยหนุนเสริมมาจากการขยายตัวตามพฤติกรรมผู้บริโภคที่ใส่ใจสุขภาพและให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ทั้งที่ให้โครงสร้างประชากรและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สังคมผู้สูงอายุ ประเด็นที่น่าสนใจ รวมถึงกระแสนิยมสมุนไพรมาจากสารสำคัญ ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจขยายตัวมากขึ้น

ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบด้านสมุนไพรนับตั้งแต่อดีตจากภูมิปัญญาพื้นบ้านที่สืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น ปัจจุบันมีการนำสมุนไพรมาพัฒนาต่อยอดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการรักษาโรคตามภูมิปัญญาแพทย์แผนไทยและมีชื่อเสียงด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรมายาวนาน มีสมุนไพร Product Champion สามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งด้านสมุนไพรได้ แต่รัฐจัดสนับสนุนการพัฒนาที่สำคัญ ยังขาดการจัดการสมุนไพรไม่เป็นระบบ ทำให้วัตถุดิบขาดแคลนไม่พอต่อการผลิตในภาคอุตสาหกรรม วัตถุดิบสมุนไพรไม่ผ่านมาตรฐาน รวมทั้งผู้ประกอบการเกี่ยวกับสมุนไพรมีน้อยและเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กถึงร้อยละ 98 ทำให้มีความสามารถในการแข่งขันในตลาดน้อย ภาครัฐจึงได้จัดทำแผนแม่บทแห่งชาติว่าด้วยการพัฒนาสมุนไพรไทยฉบับแรกระ.ศ. 2560 - 2564 ที่ต้องการส่งเสริมการพัฒนาสมุนไพรไทยทั้งระบบอย่างยั่งยืน เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ ผลักดันเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญเทียบกับเครือ Thailand 4.0 รวมทั้งการประกาศพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมสมุนไพร ส่งเสริมให้ผลิตภัณฑ์สมุนไพรมีคุณภาพ มาตรฐานและปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมและรักษาภูมิปัญญาด้านสมุนไพรไทย และพัฒนาการผลิตและการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ เพิ่มระยะเวลาการใช้ได้ และควบคุม

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ โดยกองเทคโนโลยีชีวภาพ มีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านผลิตภัณฑ์สมุนไพรมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ลูกประคบสมุนไพร สบู่ก้อน สบู่เหลวเจลล้างมือ สมุนไพร แชมพู ครีมนวดผม ผลิตภัณฑ์ปิดผมขาว ผลิตภัณฑ์กำจัดรังแค ยาสีฟันสมุนไพรฟลูออไรด์ ยาสีฟันสมุนไพรออกฤทธิ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังได้ให้บริการด้านการวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เพื่อประกอบการขึ้นทะเบียนตำรับยาแผนโบราณของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนและ SMEs รวมถึงการให้คำปรึกษาในด้านระบบคุณภาพ เช่น หลักเกณฑ์และวิธีการที่ดีในการผลิต (Good Manufacturing Practice, GMP) สุขลักษณะที่ดีในการผลิต (Good Hygiene Practices, GHP) การจดแจ้งผลิตภัณฑ์เป็นต้น จากการสำรวจของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ในปี 2564 นั้น พบว่า ผลิตภัณฑ์ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช้อาหารของผู้ประกอบการยังไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานผลิตภัณฑ์สุขลักษณะ (มอก.) นั้นยังมีจำนวนมาก ซึ่งเกิดขึ้นได้จากสาเหตุต่างๆ

ดังนี้ สถานที่ผลิตไม่พร้อม/ไม่สามารถยื่นจดแจ้งจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้ สถานที่ผลิตพร้อม แต่ขาดองค์ความรู้ในเรื่องของการจดแจ้ง อย. และสถานที่ผลิตพร้อมสามารถจดแจ้ง อย. ได้แต่ขาดองค์ความรู้ในเรื่องของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด เช่น ผลิตภัณฑ์มีค่าความเป็นกรด - เบส สูงกว่าที่มาตรฐานกำหนด ผลิตภัณฑ์ขาดความคงสภาพ ผลิตภัณฑ์มีการปนเปื้อนเชื้อจุลินทรีย์ ปริมาณโลหะที่ปนเปื้อนสูงกว่าที่มาตรฐานกำหนด รวมไปถึงการขาดสามารถในการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีความสม่ำเสมอทุกครั้งที่ผลิต โครงการนี้จึงมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมผู้ประกอบการสินค้า OTOP เพื่อเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการ โดยการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพของสินค้า ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้ด้วยตนเอง รวมถึงสถิติที่ให้ผู้ประกอบการยื่นจดแจ้งเครื่องสำอางควบคุม อย. หรือ ยื่นคำขอ มผช. เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถขยายโอกาสทางการตลาดซึ่งจะเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจภูมิภาค เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สมุนไพร และผู้ประกอบการสามารถพึ่งพาตนเองความแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร (OTOP) ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหารให้แก่ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน สามารถยื่นจดแจ้ง อย. และ มผช.

ผลการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	21 22 ธันวาคม 2563	การพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (แชมพูสมุนไพร ผลิตภัณฑ์บำรุงผิว เจลล้างมือ แอลกอฮอล์ และลูกประคบสมุนไพร)	โรงแรมวิมปาว ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์	30 คน 27 ราย

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
1	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแม่คำ ตำบลท่าสุม อำเภอท่าสุม จังหวัดสุรินทร์	เจลล้างหน้าสมุนไพร	ผู้ประกอบการนำสารสกัดขมิ้นชันมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เจลล้างหน้า แต่ผลิตภัณฑ์ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน มผช. 173/2554 คือ เกิดการแยกชั้น สีเหลืองผลิตภัณฑ์ไม่สม่ำเสมอ อีกทั้งยังขาดความรู้ในการเตรียมสารสกัดสมุนไพร	ให้ความรู้ในการพัฒนากระบวนการผลิตและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
2	วิสาหกิจชุมชนกายูหนามสมุนไพรไทย ตำบลบ้านใหม่ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	โลชั่นบำรุงผิว	ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์โลชั่นบำรุงผิว เพื่อเตรียมการขอแจ้ง อย.	ให้คำแนะนำในเรื่องสูตรการผลิต และกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์โลชั่นบำรุงให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด เพื่อให้สามารถยื่นขอต่ออายุใบจดแจ้ง อย. ต่อไป
3	บ้านเทวินท์สมุนไพร ตำบลบ้านนาง อำเภอบ้านนาง จังหวัดระยอง	แชมพูสมุนไพร	ผู้ประกอบการมีการผลิตผลิตภัณฑ์แชมพูสมุนไพรแต่มีสิทธิ์ค่าความเป็นกรด – ด่าง สูงกว่ามาตรฐาน มผช. 92/2552 กำหนด	ให้ความรู้ในการพัฒนาและปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	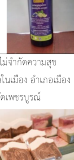			
4	บจก ไม้เข็กจัดความสุข ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 	สบู่ก้อน สมุนไพร	ผู้ประกอบการผลิตสบู่ก้อน แต่ผลิตภัณฑ์ยังไม่ผ่านมาตรฐาน มผช. 90/2552	ให้ความรู้ในการพัฒนาและปรับปรุงสูตรการผลิตให้ได้มาตรฐานกำหนด เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
5	บจก ไม้เข็กจัดความสุข ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 	แชมพู สมุนไพร	ผู้ประกอบการผลิตแชมพู แต่ผลิตภัณฑ์ยังผ่านมาตรฐาน มผช. 92/2552 กำหนด	เชิญผู้ประกอบการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจ ในการผลิตโดยแนะนำให้ผู้ประกอบการผลิตตามสูตรมาตรฐานของ วศ. เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
6	บจก ไม้เข็กจัดความสุข ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์ปรับสภาพเส้นผมและสมุนไพร	ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ปรับสภาพเส้นผมผสมสมุนไพร แต่ผลิตภัณฑ์ยังผ่าน	ผู้ประกอบการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจ ในการผลิตโดยแนะนำให้ผู้ประกอบการผลิต

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
			มาตรฐาน มผช. 93/2553	ตามมาตรฐานของ วศ. เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
7	บอกไม่จำกัดความสุข ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	ผลิตภัณฑ์ล้างหน้าผสมสมุนไพร	ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์ล้างหน้าผสมสมุนไพร แต่ผลิตภัณฑ์ยังผ่านมาตรฐาน มผช. 173/2554	ให้คำปรึกษา ให้เชิญผู้ประกอบการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้ประกอบมีความรู้ความเข้าใจในการผลิต โดยแนะนำให้ผู้ประกอบผลิตตามมาตรฐานของ วศ. เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
8	บอกไม่จำกัดความสุข ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์	สบู่เหลวสูตรใบบัวบก	ผู้ประกอบการผลิตสบู่เหลวสูตรใบบัวบก แต่ผลิตภัณฑ์ยังผ่านมาตรฐาน มผช. 95/2552	ให้คำปรึกษา ให้เชิญผู้ประกอบการเข้าร่วมการอบรมเชิงปฏิบัติการ ทำให้ผู้ประกอบมีความรู้ความเข้าใจ ในการผลิตโดยแนะนำให้ผู้ประกอบผลิตตามมาตรฐานของ วศ. เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
9	กลุ่มสมุนไพรไพล์ค 101	ผลิตภัณฑ์บรับสภาพเส้น	ผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์บรับสภาพ	ช่วยพัฒนาและปรับปรุงสูตรการผลิตให้ได้คุณภาพตาม

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	ตำบลหนองแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด	ผมผสมสมุนไพร	เส้นผมผสมสมุนไพร แต่พบว่าผลิตภัณฑ์ยังมีคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน มผช. 93/2553 กำหนด คือ ผลิตภัณฑ์มีค่าความเป็นกรด-ด่าง ต่ำกว่ามาตรฐานกำหนด	มาตรฐานกำหนด ให้สามารถจดแจ้ง อย. และนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
10	สรียา ตำบลบึงยี่โถ อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี	ผลิตภัณฑ์แชมพูผสมสมุนไพร	ผู้ประกอบการผลิตแชมพูผสมสมุนไพร แต่พบว่าผลิตภัณฑ์ยังมีคุณภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน มผช. 92/2552 กำหนด คือ ผลิตภัณฑ์เกิดการแยกชั้น	ช่วยพัฒนาและปรับปรุงสูตรการผลิตให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานกำหนด เพื่อให้สามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
11	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสมุนไพรลำเพยบ้านเวียงสวรรค์ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง	เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ	ผู้ประกอบการต้องการผลิตเจลแอลกอฮอล์ล้างมือผสมสารสกัดว่านหางจระเข้ แต่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของกระบวนการสกัดว่านหางจระเข้ที่เหมาะสมต่อการนำมาผสมในผลิตภัณฑ์	ให้คำแนะนำวิธีการสกัดว่านหางจระเข้ที่เหมาะสมต่อการนำมาผสมในผลิตภัณฑ์เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด สามารถจดแจ้ง อย. และนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
12	กลุ่มสมุนไพรดุจธารา	แชมพูสมุนไพร	กลุ่มสมุนไพรดุจธาราได้ผลิตแชมพูว่านหาง	ให้คำปรึกษาในเรื่องของการปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
	ตำบลควนนานี อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง		จะระดับ แต่ยังขาดองค์ความรู้ในเรื่องของการปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มอก. 92/2552 และกระบวนการสกัดว่าน ทางจะระดับให้เหมาะสม ต่อการนำมาสนในผลิตภัณฑ์	แชมพูสมุนไพรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด และกระบวนการสกัดว่านทางจะระดับให้เหมาะสม เพื่อให้สามารถผลแจ้ง อย. และนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มอก. ต่อไป
13	วิสาหกิจชุมชนบาวิสมุนไพร ตำบลหนองหัวฟาน อำเภอยาม สะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา	ผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพรทองพันชั่ง	ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพรทองพันชั่งให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มอก. 95/2552 กำหนด	ให้คำปรึกษาในเรื่องของการปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์สบู่เหลวสมุนไพรทองพันชั่ง พร้อมทั้งรายละเอียดของบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้สามารถแจ้งผลแจ้ง อย. และนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มอก. ต่อไป
14	วิสาหกิจชุมชนสมุนไพรแปรรูปเปิดผมขาว อัญชันแฮร์	ผลิตภัณฑ์แชมพูดอกอัญชันและประคำดีควาย	ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาสูตรผลิตภัณฑ์แชมพูดอกอัญชันและประคำดีควายให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน	ให้คำปรึกษาในเรื่องของการปรับปรุงสูตรผลิตภัณฑ์แชมพูสมุนไพรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด เพื่อให้สามารถเข้าสู่

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
			มผช. 92/2552 กำหนด	กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
15	วิสาหกิจชุมชนแพทย์แผนไทยและสมุนไพรตำบลหินดาด ตำบลหินดาด อำเภอตำนุนหด จังหวัดเพชรราชสีมา	การสกัดสมุนไพร	ผู้ประกอบการต้องการองค์ความรู้ในเรื่องของการสกัดสมุนไพร เพื่อนำมาเป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง	ให้คำปรึกษา เรื่องการสกัดสมุนไพรด้วยตัวทำละลาย ที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อการนำไปพัฒนาเป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง ประเภทต่างๆ ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด สามารถดูเผแจ้ง อย. และนำผลิตภัณฑ์เข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป
16	วิสาหกิจชุมชนบ้านน้ำต้น ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแม่วิน จังหวัดเชียงใหม่	ลูกประคบสมุนไพร	ผู้ประกอบการต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพรให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน มผช. 176/2553 กำหนด	ให้คำแนะนำในเรื่องของกระบวนการผลิต และส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ลูกประคบสมุนไพร เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด และสามารถเข้าสู่กระบวนการยื่นขอ มผช. ต่อไป

ลำดับที่	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
17	บริษัท ตล พักพิง จำกัด ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท	ลูกประคบสมุนไพร	ผู้ประกอบการต้องการคำปรึกษาเรื่องการพัฒนาสูตรการผลิตลูกประคบสมุนไพรเพื่อการส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา	ให้คำปรึกษาในเรื่องของกระบวนการผลิตที่ถูกสุขลักษณะ และปรับปรุงสูตรการผลิตลูกประคบสมุนไพรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด และสามารถนำผลิตภัณฑ์ส่งออกไปยังต่างประเทศได้

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP
ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค (59OTOP)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ประจำปี 2564 ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
กาฬสินธุ์ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด นครราชสีมา เพชรบูรณ์ ลำปาง เชียงใหม่ ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี ระยอง ตรัง	30	30	15	17

ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกเพื่อแก้ไขปัญหาด้านกระบวนการผลิต การปรับสูตรการผลิต ทำให้ผู้ประกอบการบางรายไม่สามารถอ้นจดแจ้งได้ เนื่องจากไม่เข้าใจเรื่องสูตรและสารเคมีที่ใช้ในการจดแจ้ง รวมทั้งใช้ระยะเวลาดำเนินการจดแจ้งที่ยาวนานเกินไป ทำให้ผู้ประกอบการขาดโอกาสทางการตลาดและรายได้ในช่วงเวลาดังกล่าว การจดแจ้งใช้ฐานข้อมูลเดิมที่ล้าสมัย ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจดแจ้งได้ ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจดแจ้งได้ ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจดแจ้งได้ การกำหนดรูปแบบการจัดทำข้อมูลที่ไม่ชัดเจน ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถจดแจ้งได้

ผลิตภัณฑ์ผ้าและเครื่องแต่งกาย

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

ประเภทผ้าทอ

บทนำ

ภาคเหนือมีผ้าทออันเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นที่รู้จักอย่างเช่น ผ้าไทยยวน ผ้าไทลื้อ เป็นต้น หากสามารถพัฒนากระบวนการผลิตผ้าทอให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับจะสามารถสร้างความเชื่อมั่นแก่ลูกค้า สามารถก้าวเข้าสู่สนามแข่งขันของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ได้อย่างเข้มแข็ง และสามารถนำเอกลักษณ์ผ้าทอของประเทศออกสู่ผู้บริโภคในระดับสากลดังนั้น ในปีงบประมาณ 2564 กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ จึงได้จัดหลักสูตรการใช้สีธรรมชาติในการย้อมผ้าทอ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ประกอบการมีความเข้าใจด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการย้อมสีธรรมชาติ และสามารถนำไปใช้พัฒนาผลิตภัณฑ์ของตัวเองได้อย่างยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ผ้าทอ ทั้งในเรื่องการเลือกใช้สารเคมีที่ปลอดภัยในการฟอกย้อมเส้นใย วัตถุดิบที่ให้สีการวัดค่าความเป็นกรดด่างเบื้องต้น และการพัฒนาลมบัติผ้าทอให้ได้มาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและสากล เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดและการส่งออกให้กับสินค้า OTOP ประเภทผ้าทอของประเทศไทยให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ประกอบการผ้าทอสามารถแก้ไขปัญหาผลิตภัณฑ์ที่มาจากกระบวนการย้อมสีผ้า ทั้งในเรื่อง ความคงทนของสีย้อม ความเป็นกรด-ด่าง เพื่อเพิ่มโอกาสการได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)

ผลการดำเนินงาน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	วันที่ 2 - 3 กันยายน 2563	การพัฒนากระบวนการผลิตผ้าทอด้วยสีธรรมชาติ	ที่ทำการวิสาหกิจชุมชนไหเอื้อ และเกษตรกรบ้านกล้วยหลวง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง	30

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยี ใช้กระติดต่อทางโทรศัพท์ ทางกลุ่มผู้ประกอบการอยู่ระหว่างการดำเนินการการผลิต

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค (59OTOP)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
ในพื้นที่จังหวัดลำปาง	30	30	1	

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2564

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

1. สมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการอยู่ในช่วงที่เริ่มต้นในการทำผ้าใหม่ ซึ่งขาดทักษะความรู้ด้านกระบวนการผลิต และของทางการตลาด
2. วัสดุที่ใช้ตบแต่งเส้นใหมมีราคาสูง โดยการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการนั้นต้องมีการทดลองและปรับเปลี่ยนกรรมวิธีการย้อมตามภูมิปัญญาท้องถิ่นเดิม และตามสภาพน้ำที่ใช้ในแต่ละท้องถิ่น เพื่อให้

เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และสามารถนำเทคโนโลยีไปใช้ได้จริงและเหมาะสม ซึ่งแต่ละครั้งต้องใช้เส้นไหมในปริมาณมากเพื่อให้เพียงพอต่อการทอผ้าหนึ่งผืน ทำให้ระยะเวลาในการฟอกย้อมนานขึ้นตามประมาณที่ใช้

ข้อเสนอแนะ

1. ทางสมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการส่วนใหญ่แล้วทอผ้าด้วยเส้นใยฝ้าย จึงทำให้ยังขาดองค์ความรู้ด้านกระบวนการผลิตจากเส้นไหม เช่น การฟอกกาวไหม การเลือกใช้วัสดุในห้องถิ่นมาทำเป็นสีย้อม ซึ่ง ทช. สามารถนำเทคโนโลยีเรื่องการเลือกใช้สารเคมีที่ปลอดภัยในการฟอกย้อมเส้นใย วัตถุดิบที่ให้สี การทดสอบวัดค่าความเป็นกรดด่างเบื้องต้น ของผลิตภัณฑ์ OTOP ผ้าทอ และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดให้ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
2. ควรมีโครงการลักษณะนี้ต่อไป เพื่อเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีออกสู่ชุมชนและสังคม โดยมีการร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้ประกอบการ
วิสาหกิจชุมชนไหลื้อและเกษตรกรบ้านกล้วยหลวง ตำบลกล้วยแพะ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

ประเภทมัดย้อมและบาติกสีธรรมชาติ

บทนำ

ตามที่เข้าหน้าที่ จากกองเคหโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ ได้รับโจทย์ในการพัฒนาตัวแบบเชิงธุรกิจด้วย การนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มาใช้ในการสร้างงานเพื่อบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ที่สร้างมาตรการป้องกันรายได้ระดับครัวเรือน โดย จัดทำโครงการการพัฒนานวัตกรรมวิธีการย้อมสีธรรมชาติเพื่อให้เกิดมาตรฐาน กระบวนการผลิตและการกำหนดคุณสมบัติของวัตถุดิบในการย้อมจากธรรมชาติสำหรับนำมาย้อม ภายใต้ชุดโครงการ การสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจรายย่อยรวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นในยุคโควิด-19 ในพื้นที่ซึ่งจังหวัดตาก ยังไม่มีการดำเนินการ (กระบี่ โมเดล) ดังนั้นเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจรายย่อยรวมถึงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นในยุคโควิด-19 ในพื้นที่ซึ่งจังหวัดตาก ยังไม่มีการดำเนินการ (กระบี่ โมเดล)

คณะผู้วิจัยมีการสำรวจข้อมูลกลุ่มเป้าหมายและความต้องการกับเทคโนโลยี พบว่าในจังหวัดตากมีผู้ประกอบการทำสินค้า OTOP ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย และหน้างานที่ทำงานในชุมชนซึ่งจะเห็นว่าของจังหวัดตากนี้ ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์โรคโควิด 19 เป็นจำนวนมากส่งผลให้เกิดการสูญเสียรายได้จากวิกฤตนี้

กองเคหโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ จึงจัดทำหลักสูตร "การมัดย้อมด้วยสีธรรมชาติและเทคนิคการสร้างลายเส้นบาติกบนผืนผ้า" ให้แก่ผู้ประกอบการเจ้าหน้าที่ และหน้างานที่ทำงานในชุมชนของจังหวัดตากขึ้น ให้มีความเข้าในการนำวัสดุธรรมชาติมาสร้างอาชีพผ่านกระบวนการมัดย้อม พัฒนาทักษะในการสร้างลายเส้นบาติก และสร้างความเข้าใจในการเลือกใช้วัสดุและสีที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่ให้มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด และเป็นที่ยอมรับและสร้างความมั่นใจให้กับผู้ผู้ที่ใช้ในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตลอดจนสวยงาม และปลอดภัย เป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาดและสามารถส่งออกได้ ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะที่มีอยู่และสร้างอาชีพเสริมให้กับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ได้ และเกิดอาชีพเสริมในตรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ประกอบการมีองค์ความรู้เรื่องการมัดย้อมด้วยสีธรรมชาติ การเขียนลายเส้นบาติก การเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสม และวิธีการทดสอบผลิตภัณฑ์ผ้ามัดย้อมและผ้าเขียนลายเรื่องคลัง
2. เพื่อเพิ่มทักษะที่มีมีแรงงานสำหรับสร้างเป็นอาชีพเสริมให้กับกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โควิด 19
3. ยกระดับรายได้ของกลุ่มเป้าหมายเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 30%

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
วันที่ 17 ตุลาคม 2563	ศูนย์หัตถกรรมวารีกระบี่บาติก	ผลิตภัณฑ์จากบาติก	ตำบลปากน้ำ อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	วันที่ 25 - 28 สิงหาคม 2563	การมัดย้อมสีธรรมชาติและเทคนิคการสร้างลายเส้นบาติก	กลุ่มดาหลาบาติก ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	25
2	วันที่ 18 - 20 ตุลาคม 2563	การมัดย้อมด้วยมือด้วยสีธรรมชาติและการเขียนลายเส้นบาติก	กลุ่มบ้านคลองยาง ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	18
3	วันที่ 16 พฤศจิกายน 2563	การมัดย้อมด้วยมือด้วยสีธรรมชาติและการเขียนลายเส้นบาติก	ห้องประชุมปาลัย ชั้น 2 ศาลาหลังเก่า อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	89
4	วันที่ 17 - 19 มีนาคม 2564	การมัดย้อมด้วยมือด้วยสีธรรมชาติและการเขียนลายเส้นบาติก	กลุ่มต้นไทบาติก ตำบลคลองยาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	47

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่กลุ่มประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ / พื้นที่ / จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีดำเนินการ / แนวทางการแก้ไข
วันที่ 22 สิงหาคม 2563	กลุ่มวนใจพัฒนาผ้าทุ่งทะเล โครงการฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าทุ่งทะเล ตำบลเกาะกลาง อำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่	ผลิตภัณฑ์ผ้าย้อมคราม	วัตถุดิบเฉดระบบการย้อมสีธรรมชาติ	1. กระบวนการย้อมสีธรรมชาติ 2. การวัดค่าความเป็นกรด - ด่าง ความคงทนของสีต่อการซัก
วันที่ 22 ตุลาคม 2563	วิสาหกิจชุมชนบ้านบาติกอันดามัน (ชุมเกษตรกรอันดามัน) ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	ผลิตภัณฑ์จากบาติก	การเขียนลายเส้นบาติกและกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ	1. การเขียนลายเส้นบาติก 2. เทคนิคการสร้างลวดลายด้วยการมัดย้อมและการสร้างลายเส้นบาติกที่ทันสมัย 3. การวัดค่าความเป็นกรด - ด่าง ความคงทนของสีต่อการซัก
วันที่ 15 - 20 มีนาคม 2564	1.กลุ่มคลองท่อมเสายธรรม ตำบลคลองท่อมใต้ อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่ 2.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหนองทะเล ตำบลหนองทะเล อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 3.กลุ่มอ่าลึกบาติก ตำบลอ่าลึกเหนือ อำเภออ่าลึก จังหวัดกระบี่ 4.กลุ่มนาตันบาติก ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่	ผลิตภัณฑ์จากบาติก	การเขียนลายเส้นบาติกและกระบวนการย้อมสีธรรมชาติ	1.การเขียนลายเส้นบาติก 2.เทคนิคการสร้างลวดลายด้วยการมัดย้อมและการสร้างลายเส้นบาติกที่ทันสมัย 3.ตรวจสอบชนิดเส้นใยฝ้าย การวัดค่าความเป็นกรด - ด่าง และการประเมินความคงทนของสีต่อการซัก

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีและลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกโดยการติดต่อทางโทรศัพท์

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการสร้างนวัตกรรมชุมชนเพื่อพัฒนาศรษฐกิจฐานรากและบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ (กระบี่โมเดล)

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
ในพื้นที่จังหวัดกระบี่ ทั้งหมด 15 กลุ่ม	50	179	1	3

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2564

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

1. ผู้ประกอบการยังขาดองค์ความรู้เรื่องการนัดย้อมด้วยสีธรรมชาติ การเลือกใช้วัสดุที่เหมาะสมในห้องย้อมเพื่อลดต้นทุนการผลิต และวิธีการทดสอบผลิตภัณฑ์ผ้านัดย้อมและผ้าเขียนลายเบื้องต้น

2. จากสถานการณ์โควิด-19 สำหรับสมาชิกบางกลุ่มเริ่มสนใจอาชีพเสริม

ข้อเสนอแนะ

-

กลุ่มผู้ประกอบการในพื้นที่จังหวัดกระบี่

ผลิตภัณฑ์ของใช้ ของประดับและ ของที่ระลึก

โครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานในพื้นที่ภูมิภาค

ประเภทจักสาน

บทนำ

เสื่อจากต้นกก กระเป๋าใบเหมือนจากไม้ไผ่ ตะกร้า กระบุง จากต้นกระจูด กระเป๋าจากผักตบชวา ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ล้วนเป็นภูมิปัญญาที่ถูกถ่ายทอดจากคนรุ่นปู่ย่าตายายในการนำวัสดุจากธรรมชาติมาผลิตเป็นของใช้ในครัวเรือน ต่อมาได้ถูกยกระดับขึ้นเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน และสามารถส่งเป็นสินค้าออกนำรายได้เข้าสู่ประเทศเป็นจำนวนไม่น้อย แต่ผลิตภัณฑ์จักสานมีปัญหาในการแบ่งการผลิต 2 ประการคือ

1) การใช้ดิบมีข้อบังคับวัสดุธรรมชาติจากพืช เนื่องจากสีเคมีหรือสีสังเคราะห์มีราคาถูก วิธีการใช้ง่ายมีสีสันสด และหลากหลาย สีติดคงทน ทนแดดทนฝน ย้อมวัสดุธรรมชาติจากพืชติดได้ทุกชนิด ผลิตได้ทีละมากๆ แต่สีย้อมเคมีบางชนิดมีส่วนประกอบที่เป็นสารก่อมะเร็งที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้ผลิต และน้ำทิ้งที่ปนเปื้อนทำให้มีสารตกค้างในสิ่งแวดล้อม

2) การเก็บเกี่ยวการกักเก็บดิบผลิตภัณฑ์จักสานและวัสดุจากพืชนั้นอยู่ในฤดูกาลใดก็ได้ ทำให้เกิดความเสียหาย สูญเสียค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุน และทำให้เกิดวัสดุที่ไม่เป็นที่นิยม

จากปัญหาทั้ง 2 ประเด็นนี้ จึงมีผู้ประกอบการชุมชนต้องการพัฒนากระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานให้มีคุณภาพและปลอดภัยต่อผู้บริโภคและชุมชน

กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) สามารถนำเทคนิควิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือด้านกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จักสานให้ได้ผู้ประกอบการชุมชน ด้วยการนำเทคนิคเคมีเทคโนโลยีการกักเก็บวัสดุธรรมชาติจากพืชด้วยสีธรรมชาติทดแทนการใช้สีเคมี และยังมีสีสันสดสวยแต่เหนือสีเคมี และการใช้องค์ในการเก็บเกี่ยวในวัสดุธรรมชาติจากพืชซึ่งมีวิธีการเลือกที่ไม่ถูกวิธี สามารถยืดอายุการใช้งานได้นานขึ้น สามารถนำวัสดุธรรมชาติจากพืชที่ได้ไปทำเป็นผลิตภัณฑ์จักสานต่างๆ เป็นการแก้ปัญหาระบายการผลิตทำให้เหลือน้อย ลดต้นทุนการผลิต ผลิตภัณฑ์มีคุณภาพ ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ทำให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่นิยมยกผู้บริโภคที่ชื่นชอบผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ เป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น ส่งผลให้การประกอบอาชีพผลิตผลิตภัณฑ์จักสานทำได้อย่างยั่งยืน

ในปีงบประมาณ 2564 วศ. ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมวิสาหกิจรายย่อยเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐานเพิ่มเติมโอกาสทางการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค โดยจัดหลักสูตรถ่ายทอดเทคโนโลยีเรื่อง "การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน" ให้กับผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จักสานในพื้นที่จังหวัดตาก สกลนคร และหนองคาย เพื่อช่วยแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์จักสานเกิดเชื้อรา และการใช้สีวัสดุธรรมชาติแทนการใช้สีเคมี นอกจากนี้เพื่อให้การย้อมสีเส้นกล้วยสีธรรมชาติคงแทนสีเคมีมีชอบเชตที่กว้างขวางมากขึ้น จึงมีกิจกรรมเพิ่มเติมที่ได้ดำเนินการเข้าไปศึกษาเรื่องสีในพื้นที่จังหวัดน่านจังหวัดอุบลราชธานีเพื่อเป็นการเพิ่มเติมองค์ความรู้ให้กับผู้ประกอบการ โดยมีเป้าหมายยกระดับผลิตภัณฑ์จักสานให้มีคุณภาพมากขึ้น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จักสานมีความสวยงามและมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวนผู้ประกอบการเข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 3 จังหวัด จังหวัดละ 30 ราย รวม 90 ราย และยังมีจำนวนผู้ประกอบการที่สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มเติมอีกจำนวนมาก ซึ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สมาชิกของกลุ่มผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์จักสานมีความรู้ในการใช้ธรรมชาติในการย้อมผลิตภัณฑ์และการแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์เกิดเชื้อรา โดยใช้เทคโนโลยีที่มีความปลอดภัย

ผลการดำเนินงาน

1. การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	วันที่ 16 – 18 พฤศจิกายน 2563	การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน	กลุ่มทอเสื่อกกลายขิด ตำบลโนนศิลา อำเภอศรีสัชนัย์ จังหวัดกาฬสินธุ์	28
2	วันที่ 23 – 25 ธันวาคม 2563	การย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในผลิตภัณฑ์จักสาน	กลุ่มจักสานกระติ๊บข้าว บ้านวังคนวาปี ตำบลวังคนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย	30

2. การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการเพื่อแก้ปัญหาผลิตภัณฑ์

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ/พื้นที่/จังหวัด	ผลิตภัณฑ์	ความต้องการ/ปัญหา	วิธีการดำเนินการ/แนวทางแก้ไข
วันที่ 7 เมษายน 2564	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านปาตั้ง หมู่ 6 ตำบลกุดปลาคุก อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	เทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในเส้นกก	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในเส้นกก
วันที่ 8 เมษายน 2564	กลุ่มจักสานจากไม้ไผ่ บ้านน้ำหวม หมู่ 4 ตำบลเปือย อำเภอลืออำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้ไผ่	เทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในเส้นตอกไม้ไผ่	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในเส้นตอกไม้ไผ่

วันที่ 9 เมษายน 2564	กลุ่มทอเสื่อกกบ้านไร่สีสุก หมู่ 3 ตำบลไร่สีสุก อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ	ผลิตภัณฑ์จักสานจากกก	เทคโนโลยีการย้อมสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในการย้อมเส้นกก	ลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึกการติดสีธรรมชาติและป้องกันเชื้อราในเส้นกก

3. การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

หลังการถ่ายทอดเทคโนโลยีและลงพื้นที่ให้คำปรึกษาเชิงลึก ใช้การติดต่อทางโทรศัพท์

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนเพื่อยกระดับสินค้า OTOP ให้ได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาดในพื้นที่ภูมิภาค

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
ดำเนินการในพื้นที่ 3 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ หนองคาย และอำนาจเจริญ	120	120	6	

ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2564

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

สมาชิกกลุ่มผู้ประกอบการ มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร ทำนาเป็นช่วงฤดูทำนาหรือเก็บเกี่ยวผลผลิต จะไม่สะดวกในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับ วศ. โดยเฉพาะในช่วงปีงบประมาณ 2564 ยังมีปัญหาการระบาดของเชื้อโควิด-19

ข้อเสนอแนะ

ภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการ
กลุ่มทอเสื่อกกลายขิด ตำบลโนนศิลา อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ภาพการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ผู้ประกอบการ
กลุ่มจักสานกระติ๊บข้าวบ้านรัตนวาปี ตำบลรัตนวาปี อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ
กลุ่มทอเสื่อกกบ้านป่าตึ๋ว หมู่ 6 ตำบลกุดปลาดุก อำเภอเมือง จังหวัดอำนาจเจริญ

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ
กลุ่มจักสานจากไม้ไผ่บ้านน้ำพวม หมู่ 4 ตำบลเนินยาง อำเภอลี้อำนาจ จังหวัดอำนาจเจริญ

การให้คำปรึกษาเชิงลึกแก่ผู้ประกอบการ
กลุ่มทอเสื่อกกบ้านไร่สีสุก หมู่ 1 ตำบลไร่สีสุก อำเภอเสนางคนิคม จังหวัดอำนาจเจริญ

ประเภทอื่น ๆ

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/ถ่ายทอดเทคโนโลยี หลักสูตร "การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP"

บทนำ

วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และประชาชนทั่วไป ที่อาศัยอยู่นอกพื้นที่การประปานครหลวง หรือการประปาส่วนภูมิภาค ต้องใช้น้ำที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น น้ำผิวดิน ตามบ่อ หนอง คลอง บึง แม่น้ำ น้ำบาดาล หรือน้ำใต้ดิน มาใช้โดยตรง หรือผ่านการปรับปรุงคุณภาพระดับประปาหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่ได้คุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำที่จะใช้อุปโภคบริโภค ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของผู้บริโภคหรือส่งผลต่อคุณภาพสินค้าได้ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่จำเป็นต้องเจาะน้ำบาดาล หรือน้ำใต้ดินขึ้นมาใช้ในชีวิตประจำวันจะพบว่าในน้ำมีสารสนิมเหล็กที่ก่อให้เกิดปัญหาน้ำมีสีแดง มีกลิ่น เกิดคราบสนิมขึ้นกับเครื่องสุขภัณฑ์และทำให้ผ้าเปื้อนอีกด้วยและยังมีสารประกอบอื่นๆ ปะปนอยู่มากมายส่งผลต่อสุขภาพและอนามัยของประชาชน ในอดีตที่ผ่านมามีวิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และประชาชนไม่มากนักที่สามารถติดตั้งเครื่องกรองน้ำเพื่อกรองสนิมเหล็กดังกล่าวได้ เนื่องจากเครื่องกรองและสารกรองยังมีราคาค่อนข้างสูง

กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ทำการศึกษาวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการผลิตสารกรองสนิมเหล็กและการผลิตเครื่องกรองน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคจนประสบความสำเร็จ สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีในเรื่อง การผลิตสารกรองสนิมเหล็ก การผลิตเครื่องกรองน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค การปรับปรุงคุณภาพน้ำ รวมทั้งการดูแลรักษาระบบกรองน้ำและการให้ความรู้ในเรื่องการวิเคราะห์ทดสอบคุณภาพน้ำ แก่วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และประชาชนทั่วไป ให้มีความรู้ มีความสามารถในการผลิตน้ำที่สะอาดและปลอดภัยเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า และการอุปโภค/บริโภคได้เอง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทำให้วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และประชาชนที่ขาดแคลนน้ำสะอาด สามารถผลิตน้ำสะอาดมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค และใช้ในกระบวนการผลิตสินค้า OTOP
2. เพื่อให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ OTOP และประชาชน มีความสามารถในการดูแลบำรุงรักษาระบบกรองน้ำและการผลิตน้ำที่สะอาดปลอดภัยเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตได้เองในราคาต้นทุนต่ำ
3. ให้ประชาชนมีความตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดจากสารปนเปื้อนในน้ำที่มีผลต่อสุขภาพ

ผลการดำเนินงาน

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	หลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	30 มีนาคม 2564 30 มีนาคม – 2 เมษายน 2564	การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP ภาคทฤษฎี - การปรับปรุงคุณภาพน้ำในกระบวนการผลิต สำหรับกระบวนการผลิต - ระบบประปาหมู่บ้านกับคุณภาพน้ำที่ผลิตได้ - สารปนเปื้อนในน้ำและโทษของสารปนเปื้อนในน้ำ - กระบวนการผลิตน้ำอ่อน ภาคปฏิบัติ - การผลิตชุดเครื่องกรองน้ำอ่อน ประกอบด้วย เครื่องกรองทะกอบและสนิมเหล็กในน้ำ เครื่องกรองบรรจุถ่านกัมมันต์ และเครื่องกรองเรซิน - สาธิตการติดตั้งเครื่องกรองน้ำอ่อน	ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลในนสมบูรณ์ ตำบลในนสมบูรณ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์	37 ราย

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	หลักสูตร/หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
2	4 เมษายน 2564 4 – 7 เมษายน 2564	**การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP** ภาคทฤษฎี - การปรับปรุงคุณภาพน้ำในธรรมชาติสำหรับกระบวนการผลิต - ระเบียบปฏิบัติงานด้านคุณภาพน้ำที่ผลิตได้ - สารปนเปื้อนในน้ำและโทษของสารปนเปื้อนในน้ำ - กระบวนการผลิตน้ำอ่อน ภาคปฏิบัติ - การผลิตชุดเครื่องกรองน้ำอ่อน ประกอบด้วย เครื่องกรองหยาบกรองและสนิมเหล็กในน้ำ เครื่องกรองบรรจุถ่านกัมมันต์ และเครื่องกรองเรซิน - สาธิตการติดตั้งเครื่องกรองน้ำอ่อน	ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคำตากล้า อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร	33 ราย

หลักสูตร "การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP"
ณ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนสมบูรณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
ระหว่างวันที่ 30 มีนาคม - 2 เมษายน 2564

หลักสูตร "การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP"
ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคำตากล้า อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร
ระหว่างวันที่ 4 - 7 เมษายน 2564

สรุปผลการดำเนินการ

การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/ถ่ายทอดเทคโนโลยี
หลักสูตร "การผลิตเครื่องกรองน้ำอ่อนเพื่อใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์ OTOP"

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนเครื่องกรองน้ำที่ผลิตได้/ใช้ประโยชน์ (ชุด)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลในเสนูญณ์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ	30	37	30	30
ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลคำพากล้า อำเภอคำพากล้า จังหวัดสกลนคร	30	33	30	30

โครงการการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์มะพร้าวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

บทนำ

มะพร้าว (Cocos nucifera) เป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจชนิดหนึ่งของประเทศไทย มะพร้าวมีความผูกพันกับวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของคนไทยมาช้านาน คนไทยคุ้นเคยและใช้ประโยชน์จากทุกส่วนของมะพร้าวในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะด้านอาหาร มะพร้าวอุดมไปด้วยสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกายของมนุษย์และเป็นแหล่งอาหารที่สมบูรณ์ของจุลินทรีย์ คนไทยนิยมบริโภคน้ำ และเนื้อมะพร้าวอ่อน เนื้อและน้ำมะพร้าวมีกรดน้ำมันประกอบทั้งคาวหวาน นอกจากนี้ ยังสามารถนำน้ำคุณค่าทางการแพทย์มาประยุกต์ใช้ในการรักษาโรคต่างๆ ได้ เช่น น้ำมันมะพร้าวและมะพร้าวสามารถนำมาใช้ในการดูแลผิวพรรณ ผม และใช้สำหรับรักษาโรคต่างๆ ได้ เช่น ช่วยให้ผิวชุ่มชื้น ลดริ้วรอย ลดการเกิดสิว ลดการติดเชื้อ ลดการอักเสบ ลดการแพ้ต่างๆ ได้ และสามารถนำส่วนใดๆ ของมะพร้าว เช่น ลำต้น ใบ ก้าน เปลือก กะลา รกมะพร้าว กาบมะพร้าว รากมะพร้าว เป็นต้น มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้หลากหลาย สาหร่ายประโยชน์และคุณค่าจากมะพร้าวที่หมดหรือยังแล้วก็ตาม แต่ยังต้องการการแปรรูปมะพร้าวเป็นมะพร้าวขาวก่อนที่จะนำมะพร้าวขาวไปทำเป็นผลิตภัณฑ์ต่อไป เช่น กะทิสำเร็จรูป น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น กะทิที่เกิดน้ำเสียในขั้นตอนของการแห้งนั้นมะพร้าวหรือที่การค้านิยมเรียกว่าการคอง นอกจากนี้กระบวนการแปรรูปเป็นใยมะพร้าว ในขั้นตอนการล้างเศษใยมะพร้าว ก็เกิดน้ำเสียในปริมาณมากเช่นกัน แม้ว่ากระบวนการต้องผ่านระเบียบการและได้มาตรฐานก็ตาม ยังมีน้ำเสียในปริมาณมาก หากถูกปล่อยลงสู่ดินจะไม่ช่วยรักษาสภาพดินให้ดีขึ้น ในทางตรงกันข้ามจะทำให้ดินมีความเป็นกรดสูงขึ้น และแหล่งน้ำธรรมชาติในบริเวณใกล้เคียงจะเน่าเสีย สภาวะโลกร้อนในปัจจุบันนี้ ทำให้ปริมาณน้ำฝนลดลงและมีช่วงเวลาที่ฝนตกน้อยลง ส่งผลให้ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงอย่างมาก ทำให้ความเข้มข้นของน้ำเสียจากกระบวนการแปรรูปมะพร้าวเป็นใยมะพร้าวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตในแหล่งน้ำธรรมชาติ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการแปรรูปมะพร้าวเป็นใยมะพร้าวก่อนที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

ในปัจจุบันนี้ ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์มะพร้าวเป็นใยมะพร้าวขาวส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการแปรรูปมะพร้าวเป็นใยมะพร้าวขาว ทำให้ผู้ประกอบการขาดแรงจูงใจในการลงทุนในการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการแปรรูปมะพร้าวเป็นใยมะพร้าวขาว ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์มะพร้าวเป็นใยมะพร้าวขาวให้มีการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการแปรรูปมะพร้าวเป็นใยมะพร้าวขาวก่อนที่จะปล่อยลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติ

วัตถุประสงค์

1. พัฒนาเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าวราคาย่อยง่าย และประหยัด รวมถึงการจัดการกากตะกอนที่ได้จากระบบบำบัดน้ำเสียโดยทราบวิธีและสภาวะที่เหมาะสมในการบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าวเป็นมะพร้าวขาวสำหรับผู้ประกอบการรายย่อย

2. ถ่ายทอดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าวเป็นมะพร้าวขาว และให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและผลกระทบกับผู้ประกอบการ และชุมชน

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
17 พฤศจิกายน 2563	กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กล้วยเกษร	มะพร้าวอบแห้ง (ใช้ทำแม่เกอร์, ทำกะทิสด)	ตำบลบ้านปรก อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม
17 พฤศจิกายน 2563	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรสวนนอก	น้ำมันมะพร้าว, เครื่องสำอาง, ผ้าฝ้ายจากสีเปลือกมะพร้าว	ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม
18 พฤศจิกายน 2563	กลุ่มคุณยยาบรณ์ กลิ่นหอม	ทำกุ้นมะพร้าว	ตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
18 พฤศจิกายน 2563	กลุ่มคุณวระจวบ เอกจิน	มะพร้าวดำ	ตำบลบางแค อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	22 - 26 มีนาคม 2564	การบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าวเป็นมะพร้าวขาว จังหวัดสมุทรสงคราม/ - การสร้างความเข้าใจในการ	กลุ่มคุณยยาภรณ์ กลิ่นหอม ตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา	20

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
		ผลิตมะพร้าวขาวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - การออกแบบและการเตรียมวัสดุสำหรับการทำระบบบำบัดน้ำเสีย	จังหวัดสมุทรสงคราม	
2	17 –21 พฤษภาคม 2564	- ฝึกปฏิบัติการเตรียมพื้นคอนกรีต/สำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย - ฝึกปฏิบัติการทำถังสำหรับระบบบำบัดน้ำเสีย - ฝึกปฏิบัติการทำระบบดักไขมัน	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรสวนนอก ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม	20
3	7 – 11 มิถุนายน 2564	- ฝึกปฏิบัติการทำระบบเติมอากาศและระบบกรองอย่างง่าย - ฝึกปฏิบัติการทดสอบประสิทธิภาพระบบบำบัด - ฝึกปฏิบัติการนำน้ำเสียที่บำบัดแล้วกลับมาใช้ใหม่	กลุ่มคุณประจวบเอกจีน ตำบลบางแค อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	22

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
15 กันยายน 2564	กลุ่มคุณชยาภรณ์กลิ่นหอม ตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	ทำวุ้นมะพร้าว	ผู้ประกอบการมีการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าว อย่างต่อเนื่อง และใช้งานได้ดี การเพิ่มมูลค่า - มียอดสั่งซื้อวุ้นมะพร้าว เพื่อเข้าโรงงานอุตสาหกรรมวุ้นมะพร้าวอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เมื่อสถานการณ์โควิด-19 ดีขึ้น - สถาการที่ต้องดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนจากชุมชน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
16 กันยายน 2564	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรสวนนอก ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม	น้ำมันมะพร้าวขาว, เครื่องสำอาง, ผ้ามัดย้อมจากสีเปลือกมะพร้าว	- ผู้ประกอบการยังไม่มีการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าว เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 - ผู้ประกอบการมีแผนจะนำน้ำเสียจากการย้อมสีผ้ามัดย้อมบำบัดรวมกับน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าว ทั้งนี้คณะทำงาน วศ. ได้ทดสอบกับระบบบำบัดน้ำเสียระดับห้องปฏิบัติการ พบว่าการรวมน้ำเสียจาก 2 แหล่งไม่มีผลกระทบกับประสิทธิภาพการบำบัดน้ำของระบบบำบัดน้ำเสีย โดยระบบบำบัดน้ำเสียยังคงมีประสิทธิภาพสูง การเพิ่มมูลค่า - ปัจจุบันผู้ประกอบการได้รับยอดสั่งซื้อผ้ามัดย้อมจากห้างสรรพสินค้ารายใหญ่ของประเทศ เนื่องจากมีระบบบำบัดน้ำเสีย - เมื่อสถานการณ์โควิด-19 คลี่คลาย ผู้ประกอบการมั่นใจว่าจะได้รับยอดสั่งซื้อสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการแปรรูปมะพร้าว เนื่องจากมีระบบบำบัดน้ำเสียส่งผลให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
17 กันยายน 2564	กลุ่มคุณประจวบ เอกจีน ตำบลบางแค อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม	มะพร้าวดำ, มะพร้าวขาว	ผู้ประกอบการมีการใช้ระบบบำบัดน้ำเสียจากการแปรรูปมะพร้าว อย่างต่อเนื่อง และใช้งานได้ดี แต่ยังพบปัญหาบ้าง กล่าวคือ ปั๊มดูดน้ำเสียไม่ทำงาน เนื่องจากมีใบไม้ปนเปื้อนในบ่อพักน้ำเสีย คณะทำงาน วศ. แนะนำให้ทำตะแกรงกันใบไม้ก่อนเข้าบ่อพักน้ำเสีย นอกจากนี้ คณะทำงาน วศ. ได้จัดทำท่อกันใบไม้เข้าปั๊มดูดน้ำเสียให้เรียบร้อยแล้ว การเพิ่มมูลค่า

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			มียอดสั่งซื้อมะพร้าวน้ำ มะพร้าวขาว จากโรงงานอุตสาหกรรมขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการเครือข่ายมะพร้าวเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
1 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสมุทรสงคราม	60	62	-	-

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

น้ำเสียที่เข้าระบบของผู้ประกอบการแต่ละรายมีคุณสมบัติต่างกัน ส่งผลให้ประสิทธิภาพการบำบัดน้ำเสียแตกต่างกัน ซึ่งต้องมีการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียที่ติดตั้งแล้วหลายครั้งเพื่อให้รองรับน้ำเสียของผู้ประกอบการได้ และมีประสิทธิภาพการบำบัดสูง

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อมเผยแพร่สู่ผู้ประกอบการ OTOP ที่ยังขาดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่รวมถึงผู้ประกอบการในพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างครบถ้วนและยั่งยืน

ครั้งที่ 1 กลุ่มคุณชยากานณ์ กลิ่นหอม
ตำบลบางนางลี่ อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

ครั้งที่ 2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรสวนบอก
ตำบลบางยี่รงค์ อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม

ครั้งที่ 3 กลุ่มคุณประจวบ เอกจีน
ตำบลบางแค อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

โครงการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสี สำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ

บทนำ

ปัจจุบันผ้าทอเป็นผลิตภัณฑ์ OTOP หนึ่งที่สร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันนอกจากการจำหน่ายในประเทศแล้วยังมีหลายประเทศสนใจสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ประเภทผ้าทอของประเทศไทย แต่เนื่องจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอยังขาดการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีและลูกค้าจากต่างประเทศบางรายจึงชะลอการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าทอจากประเทศไทย โดยปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ผู้ประกอบการประสบอยู่ คือ สารมลพิษที่ปนเปื้อนในน้ำทิ้งจากกระบวนการฟอกย้อมถูกระบายลงสู่แหล่งน้ำสาธารณะโดยไม่ผ่านกระบวนการบำบัด ก่อให้เกิดการแพร่กระจายของมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมทั้งแหล่งน้ำและดิน นอกจากนี้การต้มสีสำหรับย้อม ผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอใช้เตาฟืนที่มีควันมาก และมีการปลดปล่อยสารมลพิษทางอากาศในปริมาณสูง จากข้อมูลการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมจากผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอของกรมวิทยาศาสตร์บริการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ของคณะทำงาน พบว่าผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความต้องการเทคโนโลยีการจัดการและการกำจัดของเสียอย่างง่าย ต้นทุนต่ำ และมีประสิทธิภาพดีเพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งออกสินค้าสู่ตลาดต่างประเทศ

กรมวิทยาศาสตร์บริการ จึงได้พัฒนาเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียอย่างง่ายและประหยัด โดยเน้นการจัดการแบบครบวงจรในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาจริง และมีความต้องการการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการจัดการและกำจัดของเสียที่เกิดขึ้นสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 กรมวิทยาศาสตร์บริการได้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการบัดน้ำเสียจากการย้อมสี และการผลิตเตาชีวมวลมลพิษต่ำ ให้กับผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอ ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ขอนแก่น และบุรีรัมย์ ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ

วัตถุประสงค์

1. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการบำบัดน้ำเสียอย่างง่าย และเทคโนโลยีเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อมที่พัฒนาขึ้นให้กับผู้ประกอบการ OTOP ประเภทผ้าทอ ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ ขอนแก่น และบุรีรัมย์
2. สร้างความตระหนักในการผลิตสินค้า OTOP ประเภทผ้าทอที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ผลการดำเนินงาน

การสำรวจข้อมูลผู้ประกอบการ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
21 ธันวาคม 2563	กลุ่มอาชีพทอผ้าไหมบ้านกระมัลพัฒนา	ผ้าไหม ผ้าฝ้าย (สีลาวา ลายลูกแก้ว) แปรรูปเป็นชุด เป็นกระเป๋า	ตำบลโพธิ์วงศ์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ	ผ้าไหมมัดหมี่, ผ้าโสร่ง (ลายลูกแก้ว), ผ้าหางกระรอก (ผ้าไหมอย่างเดียว)	ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านนิคม	ผ้าไหมมัดหมี่ (สีลาวา + ดิน), ฝ้าย	ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ
	กลุ่มทอผ้าบ้านดราง	ผ้าฝ้าย (ไม่ได้แปรรูป)	ตำบลดองกำเม็ด อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ
	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านตาเปียง	ผ้ามัดหมี่ (ลายลูกแก้ว, ลายขีด, ผ้าพื้นเรียบ)	ตำบลโรงประสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ
22 ธันวาคม 2563	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเมืองรุ้ง	ผ้าไหม, ผ้าฝ้าย	ตำบลดอนอะราง อำเภอหนองกี่ จังหวัดบุรีรัมย์
	กลุ่มผ้าบารายพันปีสีกลีบบัวบ้านโคกเมือง	ผ้าฝ้าย (บารายพันปีสีกลีบบัว)	ตำบลจรเข้มาก อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
23 ธันวาคม 2563	กลุ่มชุมชนคนทอผ้าไหมบ้านกลัน	ไหมบ้าน (เลี้ยงเอง), ไหมจุล (มัดหมี่ หางกระรอก ยกดอก)	ตำบลเมืองไผ่ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองเพชร	ผ้าฝ้าย, ผ้าไหมเส้นด้ายสำเร็จ	ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองฯ จังหวัดบุรีรัมย์
	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่ม่วงทะเล	ผ้ามัดหมี่, โสร่งหางกระรอก, ไหมแพรวา, ด้ายประดิษฐ์	ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์
24 ธันวาคม 2563	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโซ่ง	ผ้าไหมมัดหมี่	ตำบลห้วยแก อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
	กลุ่มทอผ้าไหมบ้าน	ผ้าไหมมัดหมี่ แปรรูป	ตำบลห้วยแก อำเภอชนบท

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	พื้นที่
	ห้วยแก	เป็นกระเป๋า ผ้าปิดตา	จังหวัดขอนแก่น
	ร้านโชติกาไหมไทย	ผ้าลวดลายไหมมัดหมี่ไม่แปรรูป	ตำบลขนบท อำเภอขนบท จังหวัดขอนแก่น
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด SKJ ดีไซน์	ผ้าฝ้าย	ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองฯ จังหวัดขอนแก่น

การจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ/สัมมนา/ถ่ายทอดเทคโนโลยี

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
1	28 – 29 มิถุนายน 2564	หลักสูตร การบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ - การสร้างความเข้าใจในการประกอบกิจการ - หลักการผลิตเตาชีวมวลมลพิษต่ำสำหรับต้มสีย้อม - ฝึกปฏิบัติการผลิตเตาชีวมวล - หลักการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีผ้าทอ - ฝึกปฏิบัติการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีผ้าทอ	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ	22
2	30 มิถุนายน – 1 กรกฎาคม 2564		กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านนิคม ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ	22
3	2 – 3 กรกฎาคม 2564		กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านตาเปียง ตำบลโรงประสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	22
4	2 – 3 สิงหาคม 2564		กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโซ่ง ตำบลห้วยแก อำเภอขนบท จังหวัดขอนแก่น	30
5	4 – 5 สิงหาคม 2564		กลุ่มทอผ้าไหมบ้านห้วยแก ตำบลห้วยแก	23

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	ชื่อหลักสูตร / หัวข้อบรรยาย	พื้นที่	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม (ราย)
			อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	
6	6 – 7 สิงหาคม 2564		ร้านไชติกาไหมไทย ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	21
7	16 – 17 สิงหาคม 2564		กลุ่มทุ่งนาคอมีกไหม บ้านกลิ้ง ตำบลเมืองไผ่ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์	22
8	18 – 19 สิงหาคม 2564		กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้วยพะเล ตำบลแคนดง อำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์	23
9	20 – 21 สิงหาคม 2564		กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองเพชร ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองฯ จังหวัดบุรีรัมย์	24

การตรวจติดตามผลการดำเนินงาน

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
6 กันยายน 2564	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอชุมพวง จังหวัดศรีสะเกษ	ผ้าไหมมัดหมี่, ผ้าไหว่ (ลายลูกแก้ว), ผ้าทางกระจอก (ผ้าไหมอย่างเดียว)	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าฝอย ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัดเนื่องจากสันไหมที่ย้อมใช้งไม่หมด และเป็นฤดูฝน ไม่เหมาะกับการย้อม จะมีแผนย้อมประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564 2. เตาชีวมวลพลังคำ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวลผลพิษค้าเนื่องจากเส้นไหมที่ย้อมไว้ยังไม่หมด และเป็นฤดูฝน ไม่เหมาะกับการย้อม จะมีแผนย้อมประมาณ เดือน พฤศจิกายน 2564
6 กันยายน 2564	กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้านนิคม ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอพุนพิน จังหวัดศรีสะเกษ	ผ้าไหมมัดหมี่ (สีลาวา + คราม, ฝ้าย	ผู้ประกอบการมีการให้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัดเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อบต. งดให้ทำกิจกรรมทุกอย่าง ทำให้การทอผ้าลดน้อยลง มีแผนการย้อมเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง 2. เตาชีวมวลผลพิษค้า ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวลผลพิษค้าเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อบต. งดให้ทำกิจกรรมทุกอย่าง ทำให้การทอผ้าลดน้อยลง มีแผนการย้อมเมื่อสถานการณ์คลี่คลายลง
6 กันยายน 2564	กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านตาเปียง ตำบลโจงประสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ	ผ้ามัดหมี่ (ลายลูกแก้ว, ลายขิด, ผ้าพื้นเรียบ)	ผู้ประกอบการมีการให้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัดเนื่องจากเป็นฤดูฝน ไม่เหมาะกับการย้อม และได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อบต. งดให้กิจกรรมทุกอย่าง จะมีแผนย้อมประมาณเดือน พฤศจิกายน 2564 2. เตาชีวมวลผลพิษค้า

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวลพลังค้ำ เนื่องจากเป็นฤดูฝน ไม่เหมาะกับการย้อม และได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 องค์ฯ จึงได้ทำกิจกรรมทุกอย่าง จะมีแผนย้อมประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564 ปัจจุบันปัญหาที่พบ คือ เตามีขนาดใหญ่ ยังไม่เหมาะกับภาชนะที่ใช้ย้อมในปัจจุบัน ที่ผ่านมาทางองค์ฯ ได้แนะนำวิธีการบริบาลตั้งภาชนะให้เหมาะสม
7 กันยายน 2564	กลุ่มชุมชนคนทอผ้าไหมบ้านกลัง ตำบลเมืองไผ่ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์	ไหมบ้าน (เลี้ยงเอง), ไหมดุล (มัดหมี่ หางกระรอก ยกดอก)	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัด เนื่องจากยังมีการย้อมสีปริมาณน้อย มีแผนย้อมสีปริมาณมากหลังหมดฤดูฝนเดือนพฤศจิกายน 2564 2. เตาชีวมวลพลังค้ำ ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวล เนื่องจากยังมีการย้อมสีปริมาณน้อย มีแผนย้อมสีปริมาณมากหลังหมดฤดูฝนเดือนพฤศจิกายน 2564
8 กันยายน 2564	ที่ กลุ่มทอผ้าไหมมัดหมี่บ้างทะเล ตำบลเสนตรง อำเภอเสนตรง จังหวัดบุรีรัมย์	ผ้ามัดหมี่, โสร่งหางกระรอก, ไหมแพรวา, ด้ายประดิษฐ์	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ใช้ระบบครั้งแรกในวันที่ตรวจติดตาม พบว่าน้ำเสียหลังผ่านการบำบัดใส แต่ยังมีสิ่งเจือปน คณะทำงาน วศ.จึงแนะนำให้เพิ่มปริมาณคลอรีน 2. เตาชีวมวลพลังค้ำ

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			ใช้ระบบทุกครั้งเมื่อมีการย้อมพบว่าใช้งานได้ดี ไฟแรง ควันน้อย ประหยัดเชื้อเพลิง 3. การเพิ่มมูลค่า สามารถนำการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการถ่ายทอดจาก วศ. เป็นส่วนหนึ่งในการคัดสรรดาว กับกรมพัฒนาชุมชนได้
8 กันยายน 2564	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองเพชร ตำบลบัวทอง อำเภอเมือง ฯ จังหวัดบุรีรัมย์	ผ้าฝ้าย, ผ้าไหม เส้นด้ายสำเร็จ	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัด เนื่องจากยังมีเส้นไหมที่ย้อมสีแล้วเหลืออยู่ จะเริ่มใช้ประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564 (หากมีการใช้ระบบจะถ่ายรูปส่งให้คณะทำงาน วศ.) 2. เตาชีวมวลมลพิษต่ำ ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวล เนื่องจากยังมีเส้นไหมที่ย้อมสีแล้ว เหลืออยู่ จะเริ่มใช้ประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564 (หากมีการใช้ระบบจะถ่ายรูปส่งให้คณะทำงาน วศ.)
9 กันยายน 2564	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโซ่ง ตำบลห้วยแก อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	ผ้าไหมมัดหมี่	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ - ความถี่ในการใช้ระบบบำบัด เดือนละ 1 ครั้ง เนื่องจากปริมาณน้ำย้อมไม่มาก - ปัญหาที่เกิดจากการใช้ระบบบำบัด น้ำเสียหลังบำบัดยังมีความขุ่นและมีสีเข้ม คณะทำงาน วศ. แนะนำให้

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			ไส่คลอรีน และสารส้มในปริมาณที่มากขึ้น 2. เตาชีวมวลมลพิษต่ำ - ความถี่ในการใช้เตาชีวมวล ใช้งานเป็นประจำ ทุกครั้งที่มีการย้อม พบว่าใช้งานได้ดี ไฟแรง ควันน้อย ประหยัดเชื้อเพลิง 3. การเพิ่มมูลค่า สามารถนำการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้รับการถ่ายทอดจาก วศ. เป็นส่วนหนึ่งในการคัดสรรดาว กับกรมพัฒนาชุมชนใต้
9 กันยายน 2564	กลุ่มทอผ้าไหมบ้านห้วยแก ตำบลห้วยแก อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	ผ้าไหมมัดหมี่ แปรรูปเป็นกระเป๋า ผ้าปิดตา	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ ยังไม่มีการใช้ระบบบำบัด เพราะฤดูฝนยังไม่เหมาะแก่การย้อมสี จะเริ่มย้อมประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564 2. เตาชีวมวลมลพิษต่ำ ยังไม่มีการใช้เตาชีวมวลมลพิษต่ำ เพราะฤดูฝนยังไม่เหมาะแก่การย้อมสี จะเริ่มย้อมประมาณเดือนพฤศจิกายน 2564
9 กันยายน 2564	ร้านโชติกาไหมไทย ตำบลชนบท อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น	ผ้าลวดลายไหมมัดหมี่ ไม่แปรรูป	ผู้ประกอบการมีการใช้งาน 1. ระบบบำบัดน้ำเสียจากสีย้อมผ้าทอ - ความถี่ในการใช้ระบบบำบัด ใช้งานเป็นประจำทุกวัน น้ำเสียหลังบำบัดใส มีสีจางๆ - ปัญหาที่เกิดจากการใช้ระบบบำบัด

วัน เดือน ปี	ผู้ประกอบการ	ผลิตภัณฑ์	ผลการดำเนินงาน
			ตะกอนไม่แห้ง คณะทำงาน วศ. แนะนำให้เพิ่มระยะเวลาการตากตะกอน 2. เตาชีวมวลอบพืชคำ - ความชื้นการใช้เตาชีวมวล ใช้งานเป็นประจำทุกวัน - ปัญหาที่เกิดจากการใช้เตาชีวมวล ขนาดภาชนะอ้อมสีไม่เหมาะกับเตา 3. การเพิ่มมูลค่า สามารถนำเรื่องราวการบำบัดน้ำเสียจากการย้อมสีผ้าทอ มาผูกเป็นเรื่องราวถ่ายทอดสู่ลูกค้า ผ่าน Webpage และ Live สด ทำให้เห็นถึงความตั้งใจใส่ใจด้านสิ่งแวดล้อม ของร้านเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าได้

สรุปผลการดำเนินงาน

สรุปผลการดำเนินงานโครงการบำบัดน้ำเสียจากกระบวนการย้อมสีสำหรับผลิตภัณฑ์ OTOP ประเภทผ้าทอ

พื้นที่ดำเนินการ	จำนวนผู้ประกอบการที่ได้รับประโยชน์จากการถ่ายทอดเทคโนโลยี (ราย)		จำนวนสินค้า OTOP ที่เข้าสู่กระบวนการยื่นขอรับรองมาตรฐาน (ผลิตภัณฑ์)	
	เป้าหมาย	ผล	เป้าหมาย	ผล
3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด และบุรีรัมย์	180	209		

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการฯ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้การดำเนินการมีความล่าช้ากว่ากำหนดการประมาณ 6 เดือน

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการนำวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อสิ่งแวดล้อมเผยแพร่สู่ประกอบการ OTOP ที่ยังขาดองค์ความรู้ และเทคโนโลยีการจัดการสิ่งแวดล้อม โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างครบถ้วนและรัดกุม

ครั้งที่ 1 กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านโพธิ์กระสังข์เหนือ
ตำบลโพธิ์กระสังข์ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ 2 กลุ่มทอผ้าไหมมัคหมี่บ้านนิคม
ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ 3 กลุ่มสตรีทอผ้าไหมบ้านตาเปียง
ตำบลโจงประสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ

ครั้งที่ 4 กลุ่มทอผ้าไหมบ้านโชะ
ตำบลห้วยแก อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่ 5 กลุ่มทอผ้าไหมบ้านห้วยแก
ตำบลห้วยแก อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่ 6 ร้านโชติกาไหมไทย
ตำบลธวัชบุรี อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด

ครั้งที่ 7 กลุ่มชุมชนคนทอผ้าไหมบ้านกลิ่น
ตำบลเมืองลีง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ครั้งที่ 8 กลุ่มทอผ้าไหมบัดหมี่บ่วงทะเล

ครั้งที่ 9 กลุ่มทอผ้าไหมบ้านหนองเพชร
ตำบลบัวทอง อำเภอเมืองฯ จังหวัดบุรีรัมย์

ภาคผนวก

ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP

(http://otop.dss.go.th)

ความเป็นมา

หนึ่งคำบอหนึ่งผลิตภัณฑ์หรือที่ทุกคนรู้จักกันในชื่อ OTOP นั้น เป็นผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นที่จำหน่ายในแต่ละตำบล การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP จึงเป็นเหมือนตัวกระตุ้นธุรกิจผู้ประกอบการท้องถิ่น สร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน ซึ่งกระบวนการในการผลิตและจัดการต้องอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมกับข้อมูลความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์ องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้นนับเป็นหนึ่งฐานสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน แต่ปัจจุบันพบว่ายังไม่มีการรวบรวมสารสนเทศ หรือองค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ OTOP ในรูปแบบออนไลน์หรือเว็บไซต์สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สท วศ) ในฐานะหน่วยงานที่เป็นแหล่งสารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไปใช้พัฒนาในด้านต่างๆ จึงได้จัดทำ "ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP" ขึ้น โดยในปี 2564 นั้นมีการเข้าถึงองค์ความรู้ในเว็บไซต์จำนวน 219,496 ครั้ง (ข้อมูล ณ วันที่ 3 กันยายน 2564) ภายในเว็บไซต์ประกอบด้วยข้อมูลดังนี้

1. ข่าวสารการลงพื้นที่ และกิจกรรมการสัมมนา/อีกอบรม
2. บทความเผยแพร่เรื่องที่รวบรวมเนื้อหาจากแหล่งต่าง ๆ มาประมวลผลและจัดทำเป็นบทความที่มีเนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถอ่านเนื้อหาทั้งหมดได้ แปลงตามหมวดผลิตภัณฑ์ประกอบด้วย อาหารและเครื่องดื่ม ผ้าและเครื่องแต่งกาย ของใช้ของประดับตกแต่งและของที่ระลึก และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร
3. บทความเกี่ยวกับ OTOP ที่เรียบเรียงโดยบุคลากรของกรมวิทยาศาสตร์บริการ
4. มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ประกาศใช้
5. ปัญหาและแนวทางแก้ไขที่ได้รับจากการลงพื้นที่ สรุปประเด็นและแนวทางการแก้ไขปัญหาและผลิตภัณฑ์จากการลงพื้นที่
6. คำถาม-คำตอบเกี่ยวกับการผลิต การควบคุมคุณภาพของสินค้า
7. คำศัพท์เกี่ยวกับองค์ประกอบของการผลิตสินค้า
8. องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการพัฒนิส เอกสารประกอบการอบรม สาระน่ารู้ และบทความพร้อมให้ทำแสนอทั้งรูปแบบบทความและสื่อมัลติมีเดีย

ภาพแสดงหน้าหลักเว็บไซต์ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP (http://otop.dss.go.th)

ทั้งนี้ผู้สนใจสามารถใช้บริการเว็บไซต์ฐานข้อมูลส่งเสริมและยกระดับคุณภาพสินค้า OTOP ได้ที่http://otop.dss.go.th หากมีข้อสงสัยประการใดสามารถสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ info@dss.go.th หรือโทรศัพท์หมายเลข 0 2201 7285

หน่วยงานรับผิดชอบ

สำนักพัฒนาและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ตารางที่ 1 : จังหวัดและของการอื่นของการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2553

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม
1	อาหาร	344	153	191	443	316	127	37	20	17	620	139	481	169	106	63	1,613	734	879
		100%	44.48%	55.52%	100%	71.34%	28.66%	100%	54.05%	45.95%	100%	22.42%	77.58%	100%	62.72%	37.28%	100%	45.51%	54.49%
2	เครื่องใช้	77	32	45	80	43	37	3	3	0	67	41	26	28	20	8	255	139	116
		100%	41.56%	58.44%	100%	53.75%	46.25%	100%	100%	0.00%	100%	61.19%	38.81%	100%	71.43%	28.57%	100%	54.51%	45.49%
3	สมุนไพรที่ยังไม่ผ่าน	193	83	110	385	265	120	33	32	1	155	89	66	129	75	54	781	489	292
		100%	43.78%	56.22%	100%	68.83%	31.17%	100%	80.00%	20.00%	100%	55.97%	44.03%	100%	56.59%	43.41%	100%	62.61%	37.39%
4	ผ้า เครื่องนุ่งห่า	551	318	233	374	279	95	31	21	10	1,109	400	709	156	108	48	2,221	1,126	1,095
		100%	57.71%	42.29%	100%	74.60%	25.40%	100%	67.74%	32.26%	100%	36.07%	63.93%	100.00%	69.23%	44.44%	100%	50.70%	49.30%
5	ของใช้ ของตกแต่	716	588	128	1,046	1,007	39	82	80	2	1,132	1,057	75	992	906	86	3,968	3,038	930
	ของตำบล่า	100%	82.12%	17.88%	100%	96.27%	3.87%	100%	97.56%	2.44%	100%	93.37%	6.63%	100%	78.06%	21.94%	100%	90.20%	9.80%
		3,588	1,325	1,263	2,728	1,909	819	188	83	105	3,083	2,742	341	1,664	1,210	454	11,251	7,269	3,982
		100%	67.00%	33.00%	100%	76.25%	23.75%	100%	72.22%	27.78%	100%	61.82%	38.18%	100%	66.38%	35.62%	100%	67.87%	32.13%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 รวบรวมโดย สำนักของสมุนไพรและเครื่องเทศ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 2 : จังหวัดและของการอื่นของการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2554

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม	จำนวน ตำบล	เข้าร่วม	ไม่ร่วม
1	อาหาร	252	142	110	331	218	113	45	31	14	282	124	158	117	107	210	1,027	732	595
		100%	56.35%	43.65%	100%	66.13%	35.85%	100%	68.89%	31.11%	100%	51.24%	48.76%	100%	47.24%	52.76%	100%	55.16%	44.84%
2	เครื่องใช้	52	33	19	81	24	57	3	2	1	28	12	16	31	17	14	193	102	59
		100%	73.70%	26.30%	100%	29.63%	41.48%	100%	33.33%	66.67%	100%	42.86%	57.14%	100%	54.84%	45.16%	100%	63.35%	36.65%
3	สมุนไพรที่ยังไม่ผ่าน	139	59	80	412	204	158	42	28	14	159	60	99	67	58	23	738	463	293
		100%	54.63%	45.37%	100%	61.65%	38.35%	100%	66.67%	33.33%	100%	55.05%	44.95%	100%	65.67%	34.33%	100%	60.30%	39.70%
4	ผ้า เครื่องนุ่งห่า	843	753	159	1,177	1,011	477	78	63	15	1,110	1,010	733	1,028	1,000	28	3,232	3,968	1,352
		100%	58.52%	41.68%	100%	75.81%	24.19%	100%	86.21%	13.79%	100%	32.89%	67.11%	1000%	70.31%	42.22%	100%	47.73%	52.27%
5	ของใช้ ของตกแต่	836	657	217	918	802	116	92	87	5	980	778	202	214	180	34	2,998	1,845	673
	ของตำบล่า	100%	74.59%	25.41%	100%	87.47%	14.62%	100%	94.57%	5.43%	100%	88.41%	11.59%	100%	84.11%	15.89%	100%	84.01%	15.99%
		1,729	1,146	585	2,019	1,529	490	221	172	49	2,559	1,984	1,207	656	528	128	7,230	6,729	2,977
		100%	66.28%	33.72%	100%	75.73%	24.27%	100%	81.52%	18.48%	100%	56.63%	43.37%	100%	81.00%	19.52%	100%	65.49%	34.51%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 รวบรวมโดย สำนักของสมุนไพรและเครื่องเทศ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 3 : จัดยอดของการรับของการรับของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2555

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน
1	อาหาร	263	147	114	331	220	202	127	71	30	269	143	148	105	171	129	1,208	765	623
		100%	55.89%	43.35%	100%	66.18%	30.82%	100%	71.43%	28.57%	100%	49.83%	50.17%	100%	57.00%	43.00%	100%	63.58%	40.55%
2	เครื่องใช้	81	53	28	25	14	7	6	5	1	38	26	12	27	21	6	173	119	54
		100%	65.43%	34.57%	100%	66.67%	33.33%	100%	100%	0%	100%	68.42%	31.58%	100%	77.78%	22.22%	100%	68.79%	31.21%
3	สมุนไพรที่ใช้เป็นยา	143	63	78	111	24	77	90	22	68	109	37	72	70	15	55	523	161	350
		100%	44.06%	55.32%	100%	63.07%	36.93%	100%	37.89%	62.11%	100%	33.71%	66.29%	100%	62.50%	37.70%	100%	58.67%	41.38%
4	อื่น ๆ เครื่องมือการเกษตร	683	362	318	470	307	163	29	23	6	1,816	565	1,251	95	67	27.79	3,174	1,304	1,905
		100%	53.28%	46.76%	100%	65.32%	34.68%	100%	79.31%	20.69%	100%	41.31%	58.69%	100.00%	67.36%	48.45%	100%	50.16%	49.84%
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	1,952	1,365	587	1,298	1,230	68	1,108	1,104	4	2,233	1,369	1,161	1,177	1,167	10	7,953	5,370	1,819
		100%	77.53%	22.11%	100%	95.38%	4.83%	100%	99.13%	0.35%	100%	61.33%	11.63%	100%	91.48%	0.92%	100%	68.31%	11.29%
	รวม	2,267	1,315	742	2,241	2,222	969	264	231	53	3,795	1,906	1,184	984	517	232	8,773	4,291	2,830
		100%	63.59%	36.07%	100%	81.17%	18.83%	100%	80.77%	19.23%	100%	61.68%	38.32%	100%	72.67%	27.33%	100%	69.43%	30.57%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 (รวบรวมโดย สำนักของคุณและคุณภาพและศักยภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรไม่ใช่ กรมวิชาการเกษตรรับรอง)

ตารางที่ 4 : จัดยอดของการรับของมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2556

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน	จำนวนผ่าน	จำนวนไม่ผ่าน	ไม่ประเมิน
1	อาหาร	148	89	59	189	125	64	17	12	5	107	48	59	127	77	50	588	351	237
		100%	60.16%	39.86%	100%	66.14%	33.86%	100%	70.59%	29.41%	100%	44.86%	55.14%	100%	60.63%	39.37%	100%	59.69%	40.31%
2	เครื่องใช้	24	16	8	22	13	9	1	1	0	11	6	5	23	14	9	81	50	31
		100%	66.66%	39.34%	100%	75.00%	25.00%	100%	100%	0%	100%	69.57%	30.43%	100%	63.64%	36.36%	100%	66.39%	33.61%
3	สมุนไพรที่ใช้เป็นยา	46	24	22	155	105	50	17	14	3	65	39	29	32	16	8	308	198	110
		100%	52.17%	47.17%	100%	67.74%	32.26%	100%	82.35%	17.65%	100%	57.35%	42.65%	100%	72.73%	27.27%	100%	64.29%	35.71%
4	อื่น ๆ เครื่องมือการเกษตร	233	125	87	224	159	67	8	5	3	457	264	193	63	32	31	964	704	364
		100%	58.57%	41.43%	100%	70.95%	29.65%	100%	62.50%	37.50%	100%	57.77%	42.23%	100.00%	71.43%	40.00%	100%	61.83%	38.17%
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	521	365	78	855	655	22	52	31	1	628	594	34	205	180	17	2,261	1,825	150
		100%	85.41%	14.59%	100%	76.64%	3.48%	100%	96.88%	3.13%	100%	94.59%	5.41%	100%	91.71%	8.29%	100%	92.63%	7.35%
	รวม	904	719	253	1,283	1,057	208	78	63	12	1,263	951	322	628	353	95	4,120	3,115	905
		100%	72.82%	27.18%	100%	83.29%	16.71%	100%	86.62%	15.38%	100%	74.90%	25.10%	100%	77.80%	22.20%	100%	77.49%	22.51%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน, สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 (รวบรวมโดย สำนักของคุณและคุณภาพและศักยภาพสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรไม่ใช่ กรมวิชาการเกษตรรับรอง)

ตารางที่ 5 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2557

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เกษตร	143	114	17	393	332	19	69	63	7	1,043	791	68	540	395	79	2,187	1,695	190
		100%	64.80%	35.40%	100%	72.14%	27.86%	100%	86.30%	14.00%	100%	52.45%	47.55%	100%	59.07%	40.93%	100%	65.85%	34.55%
2	เครื่องใช้	40	35	24	22	14	8	5	5	2	23	17	3	16	9	7	113	59	44
		100%	60.00%	60.00%	100%	63.64%	36.36%	100%	100%	0%	100%	85.00%	15.00%	100%	56.25%	43.75%	100%	57.28%	42.72%
3	สมุนไพรที่ใช้ทางการ	96	124	56	224	190	34	39	32	7	1,000	476	524	80	65	15	1,439	767	672
		100%	68.66%	35.94%	100%	65.18%	34.82%	100%	73.08%	26.92%	100%	47.62%	52.38%	100%	81.25%	18.75%	100%	63.90%	36.39%
4	อื่น ๆ ที่ไม่ระบุข้างต้น	344	230	114	277	229	48	54	28	6	1020	388	632	103	86	17	1,778	1,161	617
		100%	66.86%	33.14%	100%	82.67%	17.33%	100%	82.35%	17.65%	100%	57.65%	62.35%	100%	83.50%	19.77%	100%	65.30%	34.70%
5	ชนบัตร ของตกแต่ง ของที่ระลึก	155	118	115	369	374	23	50	49	1	1,045	564	481	162	130	34	2,140	1,625	654
		100%	88.25%	15.15%	100%	97.68%	2.63%	100%	98.00%	2.00%	100%	53.91%	6.09%	100%	85.56%	6.66%	100%	92.88%	7.12%
	รวม	1,339	1,005	353	1,700	1,465	235	165	162	23	2,432	1,814	618	662	536	125	6,290	4,963	1,335
		100%	75.13%	24.87%	100%	86.18%	13.82%	100%	86.06%	13.94%	100%	74.59%	25.41%	100%	80.97%	19.03%	100%	78.80%	21.20%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 (รวบรวมโดย สำนักพยากรณ์และดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมวิทยาศาสตร์บริการฯ)

ตารางที่ 6 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2558

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ผ่าน	จำนวน ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	เกษตร	269	163	154	285	173	72	65	40	5	1,175	751	530	246	183	113	1,964	940	824
		100%	55.18%	44.82%	100%	71.61%	29.39%	100%	68.89%	11.11%	100%	64.13%	35.87%	100%	61.02%	38.18%	100%	60.15%	39.85%
2	เครื่องใช้	85	42	44	24	18	6	4	4	0	30	22	8	21	14	7	164	105	65
		100%	68.24%	51.76%	100%	75.00%	25.00%	100%	100%	0%	100%	73.33%	26.67%	100%	66.67%	33.33%	100%	60.41%	39.39%
3	สมุนไพรที่ใช้ทางการ	103	95	62	395	268	197	59	27	12	112	65	45	68	50	18	767	479	288
		100%	59.48%	40.52%	100%	62.78%	37.22%	100%	69.23%	30.77%	100%	54.20%	43.75%	100%	73.53%	26.47%	100%	62.45%	37.55%
4	อื่น ๆ ที่ไม่ระบุข้างต้น	479	358	160	1,260	265	57	24	19	7	1,306	794	512	188	138	50	2,283	1,563	786
		100%	70.77%	29.23%	100%	83.24%	16.76%	100%	73.08%	26.92%	100%	60.80%	39.20%	100.00%	78.26%	27.78%	100%	67.41%	32.59%
5	ชนบัตร ของตกแต่ง ของที่ระลึก	724	507	157	893	860	53	63	61	2	963	810	62	522	502	20	2,865	2,613	252
		100%	93.08%	18.92%	100%	96.06%	6.31%	100%	97.59%	2.41%	100%	93.05%	6.95%	100%	93.75%	6.22%	100%	90.57%	9.43%
	รวม	1,746	1,223	517	1,067	1,562	385	90	172	26	2,490	1,761	729	845	617	188	7,170	5,575	1,759
		100%	70.13%	29.71%	100%	82.34%	17.66%	100%	86.87%	13.13%	100%	70.72%	29.28%	100%	77.72%	22.25%	100%	76.97%	25.03%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 (รวบรวมโดย สำนักพยากรณ์และดัชนีเศรษฐกิจการค้า กรมวิทยาศาสตร์บริการฯ)

ตารางที่ 7 : ร้อยละของการขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชนการฯ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2559

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	1,271	1,102	93	318	227	91	198	61	6	1,427	961	61	1,221	1,149	72	4,435	3,500	323
	100%	65.63%	39.69%	100%	70.75%	29.25%	100%	87.76%	12.24%	100%	67.72%	32.28%	100%	67.62%	32.38%	100%	68.99%	31.01%
2	เครื่องใช้	108	66	42	29	17	12	3	3	0	30	22	8	18	14	4	188	116	68
	100%	61.11%	38.89%	100%	58.62%	41.38%	100%	100%	0%	100%	73.33%	26.67%	100%	57.14%	28.67%	100%	63.04%	36.96%
3	สมุนไพรเพื่อใช้ทางยา	122	78	52	103	113	68	4	4	0	104	78	26	103	75	28	436	328	174
	100%	57.38%	42.62%	100%	63.48%	39.67%	100%	63.48%	36.36%	100%	62.36%	37.64%	100%	85.47%	14.53%	100%	68.68%	31.32%
4	ผ้า เครื่องแต่งกาย	152	361	191	307	248	73	26	17	9	1,343	724	619	153	123	30	2,381	1,829	622
	100%	65.40%	34.60%	100%	76.22%	23.78%	100%	65.38%	34.62%	100%	53.91%	46.09%	100.00%	80.39%	24.39%	100%	61.28%	38.72%
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	1,151	297	111	839	799	43	30	30	0	965	514	51	17	17	0	3,144	2,157	154
	100%	80.43%	19.68%	100%	95.13%	5.39%	100%	88.51%	11.49%	100%	59.66%	6.30%	100%	100%	0%	100%	95.96%	9.07%
	รวม	1,673	1,114	497	1,856	1,403	363	262	189	53	2,645	1,836	769	1,511	1,358	1,263	5,303	1,960	
		100%	66.61%	33.39%	100%	80.44%	19.56%	100%	78.10%	21.90%	100%	70.17%	29.83%	100%	78.91%	21.09%	100%	70.03%	25.95%

ที่มา:ของข้อมูล สำนักบริหารการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปีงบ 2557 รวบรวมโดย สำนักพลังชุมชนและศูนย์ประสานงานศาสตร์พระราชาสโตร์แอนด์โปรดักส์ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 8 : ร้อยละของการขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชนการฯ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2560

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวน ตำบล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	224	138	76	318	196	122	65	58	11	553	350	73	249	183	66	1,003	837	366
	100%	64.49%	35.51%	100%	62.26%	37.74%	100%	86.06%	15.90%	100%	52.29%	47.71%	100%	73.69%	26.31%	100%	65.50%	34.50%	
2	เครื่องใช้	31	18	13	34	21	13	2	1	1	18	11	7	8	4	4	124	74	47
	100%	64.86%	35.14%	100%	55.88%	44.12%	100%	50%	50%	100%	70.97%	29.03%	100%	55.56%	44.44%	100%	62.10%	37.90%	
3	สมุนไพรเพื่อใช้ทางยา	169	116	53	266	145	121	40	32	15	173	70	103	90	56	34	743	417	326
	100%	68.64%	31.36%	100%	54.51%	45.49%	100%	71.11%	28.89%	100%	40.46%	59.54%	100%	61.00%	61.00%	100%	56.12%	43.88%	
4	ผ้า เครื่องแต่งกาย	183	69	114	263	189	74	54	53	1	1,011	684	327	111	99	12	1,621	1,094	730
	100%	70.23%	29.77%	100%	71.86%	28.14%	100%	97.06%	2.94%	100%	68.12%	31.88%	100.00%	89.19%	24.72%	100%	59.19%	40.81%	
5	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	592	517	75	695	648	47	60	57	3	1005	913	92	331	316	15	2,683	2,451	232
	100%	87.33%	12.67%	100%	93.24%	7.25%	100%	95.00%	5.00%	100%	90.85%	9.15%	100%	95%	4.53%	100%	91.35%	8.65%	
	รวม	1,199	1,063	331	1,576	1,199	377	221	182	31	2,759	1,671	601	789	652	137	6,174	4,873	1,690
		100%	76.27%	23.73%	100%	76.08%	23.92%	100%	85.85%	14.15%	100%	66.23%	33.77%	100%	81.60%	18.40%	100%	73.47%	26.53%

ที่มา:ของข้อมูล สำนักบริหารการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ปีงบ 2557 รวบรวมโดย สำนักพลังชุมชนและศูนย์ประสานงานศาสตร์พระราชาสโตร์แอนด์โปรดักส์ กรมวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 9 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2561

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	184	137	47	165	158	43	63	63	2	110	110	70	60	121	81	582	589	213
		100%	74.46%	25.54%	100%	68.62%	31.98%	100%	95.29%	4.76%	100%	53.85%	46.15%	100%	74.69%	25.31%	100%	70.22%	29.79%
2	เครื่องใช้	37	19	8	31	25	5	2	2	0	22	16	6	7	8	3	108	84	24
		100%	82.38%	17.02%	100%	83.33%	16.67%	100%	100%	0.00%	100%	63.64%	36.36%	100%	57.14%	42.86%	100%	77.78%	22.22%
3	สมุนไพรไม่ใช่อาหาร	73	174	55	54	52	27	14	14	0	45	33	15	24	24	0	210	301	97
		100%	70.45%	29.55%	100%	54.07%	45.93%	100%	77.78%	22.22%	100%	68.90%	31.10%	100%	75.00%	25.00%	100%	62.83%	37.13%
4	มีการดัดแปลงการ	1552.04	208	108	266	196	67	65	60	3	629	347	282	339	82	257	1,301	874	470
		100%	65.41%	34.59%	100%	74.83%	25.19%	100%	95.02%	6.98%	100%	55.17%	44.83%	100%	75.23%	24.77%	100%	64.22%	35.78%
5	ของใช้ของตกแต่ง	1,551	1,257	361	1,015	772	243	92	83	4	1,160	612	548	1,015	589	426	4,833	3,313	1,520
	ของที่ระลึก	100%	90.16%	9.86%	100%	91.03%	8.97%	100%	95.68%	6.52%	100%	59.06%	13.55%	100%	58.52%	1.48%	100%	90.85%	9.19%
	รวม	2,853.04	1257	297	1466	1182	286	229	192	17	1940	1103	864	975	875	103	6,554	4957	1177
		100%	80.89%	19.11%	100%	80.52%	19.48%	100%	91.87%	8.13%	100%	72.03%	27.97%	100%	89.47%	10.53%	100%	79.76%	20.26%

ที่มาของข้อมูล สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 รวบรวมโดย สำนักพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตารางที่ 10 : ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศไทย จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ของปี พ.ศ. 2562

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	166	108	22	153	132	19	30	30	0	56	42	15	183	159	29	593	496	97
		100%	86.51%	13.25%	100%	79.78%	20.28%	100%	100%	0%	100%	73.21%	26.79%	100%	84.53%	15.43%	100%	83.64%	16.36%
2	เครื่องใช้	30	28	1	19	12	7	1	1	0	16	8	8	15	12	3	81	61	19
		100%	96%	4%	100%	63.84%	36.84%	100%	67%	33.33%	100%	56.25%	43.75%	100%	83.33%	16.67%	100%	81.33%	18.67%
3	สมุนไพรไม่ใช่อาหาร	113	93	19	235	139	93	30	21	9	118	57	57	98	82	13	555	376	159
		100%	83.19%	16.81%	100%	60.43%	39.57%	100%	70%	30%	100%	74.58%	25.96%	100%	77.59%	22.41%	100%	72.28%	29.72%
4	มีการดัดแปลงการ	956	715	81	582	468	54	94	53	5	1659	1,095	245	355	308	27	3,646	2,589	369
		100%	95.71%	4.29%	100%	86.33%	13.65%	100%	95%	5.36%	100%	95.63%	6.37%	100%	91.94%	8.06%	100%	93.18%	6.82%
5	ของใช้ของตกแต่ง	1,274	1027	19	1235	1,145	45	162	161	1	1716	1660	56	653	649	4	5,031	4,642	109
	ของที่ระลึก	100%	98.51%	1.49%	100%	96.23%	3.79%	100%	99%	0.62%	100%	97.90%	2.10%	100%	99.39%	0.61%	100%	97.86%	2.14%
	รวม	2561	1,970	103	2,224	1,896	217	317	267	14	3,615	2,922	369	1,252	1,176	76	11,743	10,663	754
		100%	95.58%	4.02%	100%	88.78%	11.26%	100%	95%	4.98%	100%	94.29%	5.71%	100%	93.93%	6.07%	100%	93.58%	6.42%

ที่มาของข้อมูล สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 รวบรวมโดย สำนักพลังงานเพื่อสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตารางที่ 11 ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศ ของปี พ.ศ. 2563

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	118	91	27	345	249	96	144	115	29	100	76	24	227	179	48	929	708	221
		100%	77.12%	22.88%	100%	72.59%	27.41%	100%	80.14%	19.86%	100%	76.00%	24.00%	100%	78.85%	21.15%	100%	76.21%	23.79%
2	เครื่องดื่ม	21	12	9	23	12	11	8	5	3	14	11	3	22	13	9	88	53	35
		100%	57.14%	42.86%	100%	52.17%	47.83%	100%	62.50%	37.50%	100%	78.57%	21.43%	100%	59.09%	40.91%	100%	60.23%	39.77%
3	สมุนไพรไม่ใช่อาหาร	123	87	36	212	148	64	41	29	12	86	55	29	127	94	33	587	413	174
		100%	70.73%	29.27%	100%	69.81%	30.19%	100%	70.73%	29.27%	100%	63.48%	34.52%	100%	74.02%	25.98%	100%	70.36%	29.64%
4	ถัก เครื่องสาน	238	177	61	282	218	64	53	44	9	106	661	145	163	132	31	1542	1232	310
		100%	74.37%	25.63%	100%	77.30%	22.70%	100%	83.02%	16.98%	100%	82.01%	17.99%	100%	80.98%	19.02%	100%	79.90%	20.10%
5	ของใช้ ของตกแต่งของที่ระลึก	252	218	34	658	627	31	148	141	7	661	616	45	308	297	11	2027	1899	128
		100%	86.51%	13.49%	100%	95.29%	4.71%	100%	95.27%	4.73%	100%	93.19%	6.81%	100%	96.43%	3.57%	100%	93.69%	6.31%
	รวม	752	585	167	1518	1254	264	391	332	59	1665	1419	246	847	715	132	5173	4305	868
		100%	77.79%	22.21%	100%	82.61%	17.39%	100%	84.91%	15.09%	100%	85.23%	14.77%	100%	84.42%	15.58%	100%	83.22%	16.78%

ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มีนาคม 2557 รวบรวมโดย กลุ่มสนับสนุนข้อมูล กองวิทยาศาสตร์บริการ

ตารางที่ 12 ร้อยละของการยื่นขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของประเทศ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์และภาคต่างๆ ของประเทศ ของปี พ.ศ. 2562

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันตกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1	อาหาร	89	73	16	249	185	64	65	45	20	65	41	24	193	141	52	661	485	176
		100%	82.02%	17.98%	100%	74.30%	25.70%	100%	69.23%	30.77%	100%	63.08%	36.92%	100%	73.06%	26.94%	100%	73.37%	26.63%
2	เครื่องดื่ม	57	49	8	15	8	7	7	6	1	13	13	0	24	17	7	116	93	23
		100%	85.96%	14.04%	100%	53.33%	46.67%	100%	85.71%	14.29%	100%	100%	0.00%	100%	70.83%	29.17%	100%	80.17%	19.83%
3	สมุนไพรไม่ใช่อาหาร	49	38	11	127	96	31	50	41	9	37	23	14	67	52	15	350	270	80
		100%	84.06%	15.94%	100%	75.59%	24.41%	100%	82.00%	18.00%	100%	62.16%	37.84%	100%	77.61%	22.39%	100%	77.14%	22.86%

ลำดับที่	ประเภท	ภาคเหนือ (ราย)			ภาคกลาง (ราย)			ภาคตะวันออก (ราย)			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ราย)			ภาคใต้ (ราย)			รวม		
	ผลิตภัณฑ์	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน	จำนวนคำขอ	ผ่าน	ไม่ผ่าน
4	ผ้าเครื่องแต่งกาย	279	215	64	288	210	48	53	39	14	377	422	155	101	124	27	1318	1010	308
		100%	77.06%	22.94%	100%	81.40%	18.60%	100%	73.58%	26.42%	100%	73.14%	26.86%	100%	82.12%	17.88%	100%	76.63%	23.37%
5	ของใช้ ของตกแต่งที่พักอาศัย	129	120	9	352	324	28	144	137	7	531	498	33	255	246	9	1611	1325	86
		100%	93.02%	6.98%	100%	94.93%	5.07%	100%	95.14%	4.86%	100%	93.79%	6.21%	100%	96.47%	3.53%	100%	94.66%	5.34%
	รวม	623	515	108	1201	1023	178	319	268	51	1223	997	226	690	580	110	4036	3383	673
		100%	82.66%	17.34%	100%	85.18%	14.82%	100%	84.01%	15.99%	100%	81.52%	18.48%	100%	84.06%	15.94%	100%	83.41%	16.59%

ที่มาของข้อมูล : สำนักวิทยาศาสตร์และนิเวศวัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร มีนาคม 2557 รวบรวมโดย กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ

กองเทคโนโลยีชุมชน กรมวิทยาศาสตร์บริการ
75/7 ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
0 2201 7103, 0 2201 7056